

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP

WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU

XVI. ÉVFOLYAM 48. SZÁM

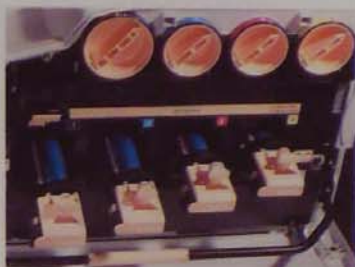
2001. NOVEMBER 27.

ÁRA: 295 FORINT

Javítástól a ...

Nemrég alakult meg a Compacon belül a Global Services 10. oldal

Gyors, színes, lézer

Mindezek a jelzők illenek a Xerox Phaser 7700 nyomtatóra 16. oldal

Online kaszinók

Három amerikai államban működhetnek online kaszinók 24. oldal

Elektronikus Európa

Hogyan alakul az információs társadalom Európában 26. oldal

Visszaszámlálás

Huszonöt nap van hátra a távközlési liberalizáció elméleti határnapjáig; ezen a bővös napon azonban sokak szerint semmi sem fog történni

Több éve készül a távközlési szakma erre a nevezetes napra, de a törvény júniusi elfogadása után – mint azt sokan előre látták – csak ősszel történt először valami valóságos; akkor jelent meg a helyi hurok megosztásáról (vagyis a távközlési hálózat utolsó elemének megosztásáról) szóló végrehajtási utasítás; több azóta sem született. Most csak annyit lehet tudni, hogy várhatóan a december eleji kormányülés témája lesz az a csomag, amely tartalmazza a szükséges rendeletek egy részét. A többitől Deseffly Anna, az IKB főcsoportfőnöke az Informatikai Bizottság előtt elmondott beszámolójában azt közölte, hogy a „piacnyitást nem befolyásoló rendeletek” csak jövőre készülnek el.

Az persze még nem jelent semmit. Hogy egy rendelet készen van, hiszen a Matáv a már idézett megosztási rendelet alapján elkészítette konkrét szerződés-tervezetét, de az nem jutott át a Hírközlési Döntőbizottság vizsgáján. Így most megint nála van a tervezet, és csak any-

nyit lehet tudni, hogy 30 napon belül biztosan átalakítja. Vagyis az új változat december 21-22-re várható, de még mindig nem biztos, hogy a hatóság elfogadja. Bármilyen szolgáltatásról van is szó tehát, az az optimista becslések szerint január végénél, a pesszimisták szerint tavasznál korábban nem indulhat meg.

Arról viszont senki nem tud semmit (vagy ha igen, akkor bizalmas információként kell kezelnie), hogy mi áll majd

az összekapcsolási rendeletben. Pedig ez alapkérdés. Mert mint Polányi Sándor, a Vivendi Hungary vezérigazgatója nemrégiben kifejtette: nagyon nagy baj lenne, ha a rendelet netán lehetőséget adna arra, hogy valaki egy budapesti ponton kapcsolódjon a meglévő hálózatokhoz, hiszen így csekély, mondhatni, nulla beruházással jutna több milliárd ügyfélhez. A Matávban a kormányzati kapcsolatokért felelős ágazati igazgató, (Folytatás a 6. oldalon)

Magyar Windows XP

Hetvennégy nappal az angol nyelvű Windows XP hazai megjelenése után elkészült a Microsoft legújabb operációs rendszerének magyar változata. A december 1-jétől kapható lokalizált verzió múlt heti sajtóbemutatóján Viryi Péter, a Microsoft Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója hangsúlyozta: az új operációs rendszer megjelenése mérföldkövet jelent a Microsoft, mind a felhasználók számára. Megszűnik ugyanis a DOS-os vonal, és már csak egyetlen kódra kell optimalizálni a termékeket, így könnyebbé válik az alkalmazások, illesztőprogramok, perifériák fejlesztése.

A Windows XP azzal is nagykorúvá teszi az idén 20 éves PC-t, hogy segít kibontakoztatni a benne rejlő lehetősége-

ket, különösen az olyan multimédiás alkalmazások terén, mint a digitális fotók feltöltése, szerkesztése, megosztása, a csúcsmínőségű digitális zenék tárolása és lejátszása, az azonnali üzenetküldés, továbbá a hang- és videokommunikációs szolgáltatások. A Windows 2000 kódjára épülő új operációs rendszer tisztesen stabilabb, mint 9x-es elődei, gyors, kompatibilis a korábbi verziókkal, telepítése pedig kevesebb mint 1 órát vesz igénybe. Amennyiben a felhasználó támogatást igényel szoftveréhez, a távoli felügyelet, a továbbfejlesztett keresési képesség és az integrált webes szolgáltatások jóvoltából az eddigieknél gyorsabban jut segítséghez.

(Folytatás a 4. oldalon)

Túl a 30 milliárdon

A HP Magyarország a nyilvánosságra hozott adatok szerint a 2001-es pénzügyi évben a recesszió ellenére is három százalékkal nagyobb nettó bevétellel tett szert, mint a 2000-es évben. Czinege László marketingigazgató bejelentette: a HP Magyarországnak és importőr forgalmazójának bevétele az október végén zárult pénzügyi évben meghaladta a 30 milliárd forintot.

(Folytatás a 4. oldalon)

Mol és ArchiFM

A magyar olajtársaság az ArchiFM felügyelete alá helyezi teljes építményállományát – beleértve a vonalas építményeket (vagyis a csővezetékeket is) –; erről írt alá szerződést november 21-én Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója és Bojár Gábor, a Graphisoft elnök-vezérigazgatója az építészeti szoftvercég székházában.

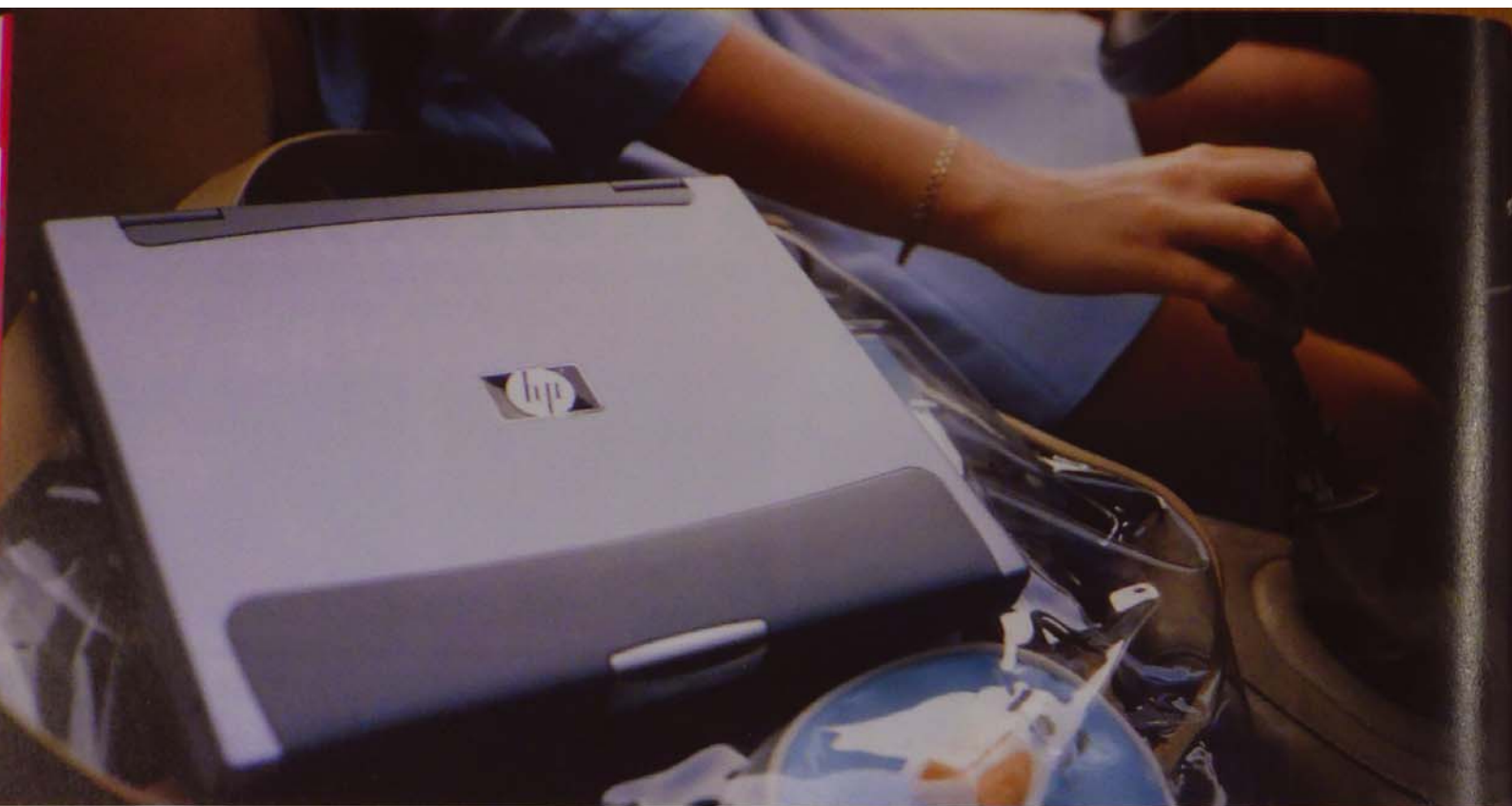
(Folytatás az 5. oldalon)

Csökkenő „e-optimizmus”

Az általános vállalati kör az idei év harmadik negyedében kedvezőtlenebbül ítéli meg kilátásait az internetgazdaságban a következő tizenkét hónapra, mint a megelőző negyedévben – így foglalható össze a GKI, a Webigen és a Sun Microsystems legfrissebb közös felmérésének végeredménye.

(Folytatás a 4. oldalon)

Bármilyen sebességet is választ, a HP Önnel tart.

Bárhon is van – úton, otthon vagy az irodában – a HP laptopjai a teljes szabadság érzését nyújtják Önnek, és biztosítják mindazt, amit elvár számítógépétől.

Ha most vásárol hp omnibook 500 laptopot, és honlapunkon regisztrálja magát, akkor egy 30 000 Ft értékű utalványt kap, amelyet hp c318-as digitális kamera vásárlására használhat fel.

Sőt! Minden huszonegyedik regisztrált vásárló ajándékba kapja a digitális fényképezőgépet.
www.hp.hu/akciok/ob500

hp omnibook 500 (F3478W)

- Intel® Celeron™ 600 MHz processzor
- 12,1" TFT XGA képernyő
- 64 MB RAM
- 10 GB HDD
- 4 MB video RAM
- ATI M1 grafikus kártya
- beépített floppy lemezegység;
CD ROM; integrált modem és LAN
- infra port
- Microsoft® Windows® 98
- egy év alkatrész szintű garancia

494,300 Ft+ÁFA

opcionális HP SupportPack garanciával
(H2848A):

538,400 Ft+ÁFA

hp omnibook 500 (F3483W)

- Intel® Pentium® III 700/500 MHz processzor
- 12,1" TFT XGA képernyő
- 128 MB RAM
- 20 GB HDD
- 8 MB video RAM
- ATI M1 grafikus kártya
- beépített floppy lemezegység;
CD ROM; integrált modem és LAN
- infra port
- Microsoft® Windows® 98
- egy év alkatrész szintű garancia

578,700 Ft+ÁFA

opcionális HP SupportPack garanciával
(H2848A):

622,800 Ft+ÁFA

ten years
in Hungary

TOVÁBBI INFORMÁCIÓÉRT HÍVJA VEVŐSZOLGÁLATUNKAT VAGY KERESSE FEL WEBLAPUNKAT!

E-kultúra

Exponenciálisan nő az igény a világhálóban rejlő értékteremtő lehetőségek iránt. Kiváló példa erre a Digitális Irodalmi Akadémia, ahol 51 magyar író és költő egyre több művéhez lehet hozzáférni.

11. oldal

Hívás az óceán közepéről

Harmincnégy evezős hajó tart Spanyolországról Barbadosra; mindegyik interneteléréssel, GPS alapú navigációs berendezéssel és műholdas telefonnal van felszerelve.

www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 11. 19.)

TARTALOM 48. HÉT

AKTUÁLIS

5

VISSZANYERT ÜGYFELEK

Az IBM Magyarország az utóbbi időben arra összpontosította, hogy visszazereze a konkurencia által elcsábított nagyvevőit; ez számos esetben sikerült is nekik (SZIEBIG ANDREA)

SÉRÜLT AZ AXELERO

(RÉVÉSZ GÁBOR)

CÉGVILÁG

ÚJ PIACOK FELÉ

A Megatrend fő területe továbbra is az ERP-piac marad, ám itt új felhasználói köröket keres Infosys nevű terméke számára (SCHÖPP ATTILA)

SMS A LIFTBŐL

(MALLÁSZ JUDIT)

PARTNEREKEL KÖRÜLVÉVE

A 3Com bővített megoldásszállító programja (RÉVÉSZ GÁBOR)

SZINGAPÜR IS BESZÁLLNA

A MAGYAR E-KÖRMÁNYZATBA

(MÁRTONFFY ATTILA)

NETLOCK-TANÚSÍTVÁNY INTER.NET-ÜGYFELEKNEK

(RÉVÉSZ GÁBOR)

BIZTONSÁG A PIK-SYS-NÉL

(KELEMEN ZOLTÁN)

ÖTÉVES A MÁV INFORMATIKA

(RÉVÉSZ GÁBOR)

JAVÍTÁSTÓL A RENDSZERÜZEMELTETÉSIG

(RÉVÉSZ GÁBOR)

VÉLEMÉNY

JOG A JÖVŐNEK

(RÉVÉSZ GÁBOR)

INDUL A TOP MOBIL SHOP

(ZIMÁNYI KATALIN)

E-KULTÚRA

(KELEMEN ZOLTÁN)

TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA

12

12 RENDSZERVÁLTOZÁS I.

A novemberi Napló témája a cím ellenére sem politikai természetű: operációs rendszer váltásáról van szó. Az előző rendszer a Windows 98 volt, az új a SuSe Linux 7.2, a helyszín pedig egy HP OmniBook XE₂ noteszgép (VÁNCSA ISTVÁN)

16 GYORS, SZÍNES, LÉZER

(HORVÁTH LÁSZLÓ)

17 HOGYAN ÍRUNK ALÁ DIGITÁLISAN?

A digitális aláírás használatának csak egyik feltétele a jogszabályi háttér megléte; a megfelelő technológiára is szükség van (CSÓRIAN SÁNDOR)

18 IZMOS FELADATOK – VÉKONY KLIENSEK

Ritkák az olyan projektek, ahol a vékony ügyfélgépek jutnak meghatározó szerephez. Akad azonban ilyen példa is: a kispesti bíróságon SunRay klienseket használnak (TRAUTMANN BALÁZS)

TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK

20

20 HÁLÓZATI JÖVŐKÉP

Európában és Magyarországon egyaránt fordulóponthoz érkezünk. A távközlés, a média és az informatika konvergenciája szétfeszítette a kereteket (MALLÁSZ JUDIT)

23 ÉSSZEL NŐNI

Az eBay keresési funkciói „nagyjából rendben vannak”, de a böngészés esetében a taxonómia már nem ilyen egyszerű. Különösen akkor nem, ha 6 millió árucikket kell katalogizálni (SCHÖPP ATTILA—MATHEW SCHWARTZ)

24 MEKKORA ÜZLET AZ ONLINE KASZINÓ?

Az Egyesült Államokban jelenleg csak három államban működhetnek legálisan online kaszinók. Teljesen érthető, hogy a kaszinóüzemeltetők azt szeretnék elérni, hogy az országban mindenütt hasonló állapotok uralkodjanak (ZIMÁNYI KATALIN)

INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM

26

26 ELEKTRONIKUS EURÓPA

Olyan webhelyek felkutatásába fogott szerzőnk, amelyek rovatunk témájához nyitnak kaput. Korábban az UNESCO és az amerikai Electronic Frontier Foundation virtuális vállalkozásáról volt szó. Ezúttal az Európai Unió idevágó lapjait útjuk fel (MIKOLÁS ZOLTÁN)

29 JÖJJÜNK S LÁSSUNK, HOGY GYŐZZÜK...

Philip Kotler az S. C. Johnson & Son Northwestern University Kellogg menedzseriskolájának marketingprofesszora 15 könyv szerzője vagy társszerzője; Marketingmenedzsment című munkája magyar fordításban is megjelent (SERES IVÁN)

30 ÍGÉRET AZ EURÓPAI CYBERJOGRA

November 23-án aláírták az Európa Tanács cyberbűnözés elleni egyezményét (RÉVÉSZ GÁBOR)

A MeH Informatikai Kormánybiztosságának vezetésével folyik az egységes hírközlési törvény működéséhez elengedhetetlen 43 rendelet kidolgozása. A sietség nem öncélú, hangsúlyozta Dessewffy Anna szabályozási főcsoportfőnök, hiszen a verseny szolgálja leginkább a fogyasztói érdekeket; feltétlenül tartják tehát az eredeti ütemezést, vagyis december 23-ára meglesznek a végrehajtási rendeletek.

Magyar Windows XP

(Folytatás az 1. oldalról)

A Professional változat tartalmaz vállalati biztonságot növelő technológiákat is; ilyen például a titkosított fájlrendszer (EFS) és a beépített tűzfal. Az XP továbbá könnyebben kezelhető, mint a Windows bármelyik előző variációja, így csökken a felhasználók betanítására

fordítandó idő, egyidejűleg kevesebb idő szükséges az egyes feladatok és műveletek végrehajtásához is.

Windows XP-re eddig három magyarországi cég tért át, a Richter Gedeon, az Index és a Pannon GSM. A Windows XP Professional változatának végfelhasználói ára egyébként a

Windows 2000 Professional árival, az XP Home verzió ára pedig a Windows Me ajánlott fogyasztói árával lesz azonos.

A sajtótájékoztatón felszólaltak a Compaq és az Intel hazai képviselőinek vezetői is. Beck György méltatta azt a fejlesztői munkát, amelyet cége a Microsoft szakembereivel karöltve végzett ahhoz, hogy a Compaq megfelelő platformot kínálhasson az XP felhasználóinak mind otthoni, mind vállalati környe-

zetben. Golubeff Róbert azt emelte ki, hogy a Windows XP-t a Pentium 4-es processzor sokoldalú tulajdonságainak kihasználására is optimalizálták. A hardver- és szoftverpáros így innovatív platformot kínál az otthoni és az üzleti PC-felhasználóknak egyaránt.

MÁRTONFFY ATTILA

+online: www.microsoft.com/hun/windowsxp

Túl a 30 milliárdon

(Folytatás az 1. oldalról)

A támogatási szolgáltatásokból, a kellékanyagok forgalmazásából, valamint a PC-s termékek értékesítéséből származó árbevétel növekedése kétszámjegyű volt, a noteszgépek és a digitális képfeldolgozási termékek eladott darabszámban pedig sokszoros a növekedés. Erről az utóbbi eredményről szólva Czinege László megjegyezte, hogy ezzel a HP Magyarországot piacvezető lett a digitális fényképezés területén. A noteszgéppiacban a harmadik negyedévben szerezték meg az első helyet.

A digitális képalkotás piacán megkésztették forgalmukat lapulvasóból, a digitális fényképezőgépek eladásában pedig európai szinten is figyelemre méltó eredményt értek el: több mint 50 ezer PhotoSmart kamerát értékesítettek. Így az eladott digitális fényképezőgépekből minden harmadik a HP terméke volt. Hasonló sikernek tartja Czinege László azt, hogy megháromszorozódott a többfunkciós berendezések forgalma. A vállalati nyomtatók körében 20 százalékos volt a növekedés, és a HP az LJ1200-as nyomtatóval új szabványt teremtett.

A PC-piacot értékelve Czinege László elmondta, hogy összességében alig-alig tapasztaltak növekedést: az asztali gépek piaca gyakorlatilag stagnált, a mobilszegmensben volt növekedés. Ez az elmaradó nagyvállalati beruházásokkal magyarázható; ugyanakkor a kis- és közepes vállalatok körében, valamint az otthoni felhasználók táborában viszont nőtt a PC-be-szerzések volumene.

A nagyvállalati infrastruktúrában megtörtént az első Superdome-értékesítés, és megindult az Itanium alapú kiszolgálók eladása is. A szolgáltatások területén a HP-nek több sikeresen lezárt projektje van – az adattárház- és üzemeltetésfelügyeleti projektek, valamint hibamegoldó és üzletileg kritikus szolgáltatásokkal kapcsolatos projektek is. Két erőforrás-kihelezési projektre is kapott megbízást: a Sara Lee DE és a Nokia páneurópai erőforrás-kihelezési projektre.

SZIEBIG ANDREA

Csökkenő „e-optimizmus”

(Folytatás az 1. oldalról)

Az elemzők a kutatás sajtótájékoztatóján ismertetett eredményeit az úgynevezett GKI-Webigen internetgazdasági indexben összegezték, amely az internet és az internetes alkalmazások üzletmenetre gyakorolt hatását, illetve az ezzel kapcsolatos várakozásokat számszerűsíti a vizsgált szegmensben. A harmadik negyedévben a vállalatok

internethasználatai indexének értéke 12,3 volt a megelőző negyedév 31,4-es értéke után.

Ez azt jelenti, hogy a vállalatok általában pozitívan viszonyulnak az internethasználathoz, de a számok nem tanúskodnak szilárd meggyőződésről. A várakozások még az internetes beszerzés és értékesítés terén is pozitívak, ám a második negyedéves értékekhez képest a

kisebb vállalatok kedvezőbben, a nagyobb cégek pesszimistábban értékelik a jövőt. Ez elsősorban a gazdasági dekonjunkciónak tulajdonítható.

A felmérésből az is kiderült, hogy a 300 főnél több alkalmazottat foglalkoztató nagyvállalatok 97 százalékának van internetkapcsolata, az 50–300 fős, közepes cégeknél az arány 84 százalék, míg az 50 főnél keve-

sebbet foglalkoztató kisvállalatok 73 százaléka kapcsolódik a netre. A B2B kereskedelem értéke a GKI becslése szerint az idei első félévben 29 milliárd forint volt, ami nem egészen 0,3 százaléka a vizsgált ágazatok – tehát nem a teljes gazdaság – becsült árbevételének.

MÁRTONFFY ATTILA

+online: www.sz.hu/hirek_arch.php (2001. 3. 6., 10. 24.)
www.sz.hu/ujzag_archivum.php (2001/29, 35)

AJÁNDÉKBA!

Most minden egyes színes LED-nyomtatónkhoz Olympus C-1 digitális fényképezőgépet adunk ajándékba.

- Színes digitális LED nyomtatás: 21 színes lap/perc
- 1200x1200 dpi valós felbontás, duplex egység
- A4, A3+, max. papírméret 328x900mm, papírkapacitás 2850 lap
- 320MB RAM, 5GB HDD, hálókártya
- internetes nyomtatás, automata e-mail küldés
- Single Pass Technology

OKI Network Solutions
for a Global Society

THE
COLOUR
OF BUSINESS
LIGHTS COLOUR ACTION

OKI SYSTEMS (MAGYARORSZÁG) KFT. BUDAPEST, JÓZSEF ATTILA FORDULÓRA 12/12. JÓZSEF ATTILA FORDULÓRA 12/12. JÓZSEF ATTILA FORDULÓRA 12/12. JÓZSEF ATTILA FORDULÓRA 12/12.

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft.

1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com www.okihu.hu

44017

Mol és ArchiFM

(Folytatás az 1. oldalról)

Bojár Gábor egy 5 évvel ezelőtti döntés eddigi legnagyobb eredményének nevezte ezt a MOL-lal kötött szerződést. Mint elmondta, akkoriban, amikor ezt a döntést meghozták, a Graphisoft a teljes építőipari vertikum 1 százalékát kitevő építész-tervező piacon volt otthon, és ez a szegmens azóta sem bővült. Az elmúlt évek fejlődése révén azonban az építés már nem rajzokat gyárt, hanem az épületről szóló információkat, és az építéssel kapcsolatos bevételek túlnyomó része is az épület üzemeltetéséből ered. Ezek az információk az ArchiFM segítségével hasznosíthatók a legjobban. Mindent összevet-

szert, és az ő feladata bizonyos rendszerintegrációs feladatok elvégzése is. Az Axis integrálja továbbá a MOL SAP-rendszerét és az ArchiFM adatállományait. Maga a megoldás ügyfél-kiszolgáló felépítésű rendszer lesz; az adatokat ügyfélgépek előtt ülő szakemberek változtathatják majd – megfelelő jogosultság birtokában –, a lekérdezéshez pedig elég egy böngésző – persze ha a felhasználónak van felhasználói neve és jelszava.

Kérdésekre válaszolva Bojár Gábor az üzlet gazdasági vonatkozásairól is beszélt. Bár a konkrét árat nem árulta el, annyit elmondott, hogy a Graphisoft bevétele „néhány száz-ezer euróra” tehető. A bevétel

Visszanyert ügyfelek

Az IBM Magyarország vezérigazgatója, *Dietrich Rössner* időről időre sajtóbeszélgetésre invitál néhány újságíró, hogy betekintést adjon a Kék Óriás hazai leányvállalatánál zajló eseményekbe. Ezúttal visszanyert ügyfelekről folyt a beszélgetés. Az IBM Magyarország – akárcsak konkurensei – elvesztett néhány tendert és ügyfelet az utóbbi években. Az új vezér alaposan feltérképezte a veszteségek okait, és a tanulságok alapján indította el cégét az új cél felé: elsőnek lenni a hazai IT-piacon. *Dietrich Rössner* megjegyezte: a cégnél megállt az elvándorlás, a fluktuáció nem nagyobb, mint más IT-cégekben, és véleménye szerint a cég vezetősége is kitűnő. *Dietrich Rössner* hisz az IBM nemzetközi erejében, s úgy véli, a sikernek nem a világ különböző pontjairól rövidebb-hosszabb időre Magyarországra hozott IBM-

esek a legfőbb záloga, hanem azok a hazai szakemberek, akik néhány éves külföldi tapasztalat birtokában visszatérnek az IBM Magyarországhoz, s ott kamatoztatják nemzetközi ismereteiket. Jó néhány ilyen informatikus ott van az IBM legfelső vezetőségében.

A vezérigazgató a változás eredményei közt tartja számon a „winback” projekteket. Ilyen például a Deloitte&Touche vezető tanácsadó cégnél lezárult projekt; abban az IBM Magyarország több mint 1000 mobilgép és közel 1000 asztali gép értékesítését nyerte el (a korábbi szállító a HP volt). *Gottlieb István* PC-üzletágvezető az IBM rugalmasságát, a logisztikát hangsúlyozta ki a siker okai közül. Egy másik riválisuktól, a Compaqtól nyerték el a Lapker Rt.-t; ott az SAP integrált vállalatirányítási rendszere Intel alapú kiszolgálón futott, de azt a

közelmúltban az IBM Intel alapú xSeries kiszolgálóra cserélték fel.

Veres Zsolt kereskedelmi igazgató a Tiszai Vegyi Kombinátnál Rt.-t is a visszanyert ügyfelek közé sorolja abból a szempontból, hogy ott egy szerverkonszolidációs projekttel az EMC lemezrendszerrel váltották fel az iSeries 830-as modell belső diszkrendszerével. Az IBM Magyarország tipikus magyar informatikai helyzettel találta magát szemben a Magyar Suzuki Rt.-nél: ott az MFG/Pro rendszer bevezetése közepette a korábbi rendkívül heterogén platformot váltották fel IBM pSeries fűtött kiszolgálóra.

Dietrich Rössner konkrét adatokat nem közölt az említett winback-projekt nagyságáról, azt azonban elmondta, hogy összerterte néhány millió dollár. Megjegyezte továbbá, hogy az utóbbi fél évben nem volt olyan nagyobb ügyfelük, amelyet valamelyik konkurenciájuk winback jelzővel illethetne.

SZIEBIO ANDREA

ve, a Graphisoft ennek az épületüzemeltető szoftvernek a jóvoltából a korábbinál két nagyságrenddel nagyobb piacra léphetett be.

Magáról a konkrét üzletről *Hernádi Zsolt* beszélt. Elmondta, hogy a két évvel ezelőtti készített koncepcióterv folytatásaként írták ki a tendert egy, az építményállományok felügyeletére alkalmas szoftverre. A győztest 18 cég közül választották ki. A cél a MOL 250 milliárd forintnyi – 6000 helyen 35 ezer épületet (közel 1 millió négyzetméternyi teljes terület) és a vonalas létesítmények által elfoglalt helyekkel együtt összesen 350 ezer ingatlant felölelő – vagyonának kezelése, mégpedig úgy, hogy a jelenleg évi 16–18 milliárd forintos fenntartási költségéből legalább 10–15 százalékot takaríthassanak meg.

A szerződésben foglaltak teljesítésében az Axis Kft. is részt vesz mint alvállalkozó: szállítja a Matávnál már működő költségkövető és nyilvántartó rend-

nagyobbik része egyszeri licenccij, kisebbik része pedig a követési, karbantartási szerződésből ered majd. A cég néhány nappal ezelőtt közzétett harmadik negyedéves jelentésében még nem szerepelnek a MOL-lal kötött üzlet számai; azok a negyedik negyedéves eredmény kimutatásában fognak megjelenni. De a legfontosabb a távolabbi hatás: amióta a szerződés híre nyilvánosságra került, már több nagyvállalat is érdeklődött az ArchiFM iránt.

Bojár Gábor végül röviden kitért cégének jövő évi gazdasági terveire is. Úgy véli, a jelenlegi recessziós helyzetben nem számolhatnak – így nem is számolnak – forgalomnövekedéssel, sőt az építészszoftver-piac tovább zsugorodik majd, és ezt csak az ArchiFM-eladások növekvő értéke ellensúlyozhatja.

RÉVÉSZ GÁBOR

+online: www.graphisoft.hu/termekinfo/integrated_facility_management/archifm/

AKCIÓ!

FS 1000+

- 12 lap/perc (A/4)
- 600 dpi
- 4 MB RAM (max. 132)
- 2 év garancia
- 50 + 250 lapos adagoló

104.900,-

Fix Irodatechnika Kft.
Tel.: (1) 342-5994
(92) 314-702

Karakter Kft.
Tel.: (56) 420-067

Szintézis Computer Rendszerház Kft.
Tel.: (96) 502-211
(1) 461-5000

Szinva Net Kft.
Tel.: (1) 252-0545
(45) 401-888

RENDKÍVÜL

ALACSONY

NYOMTATÁSI

KÖLTSÉG!

AKCIÓ!

FS 1800

- PS II, 16 lap/perc (A/4)
- 1200 dpi
- 8 MB RAM (max. 264)
- 2 év garancia
- 100 + 500 lapos adagoló

249.900,-

Disztribútor:
HRP Hungary Kft.
1133 Budapest, Véső u. 7.
Tel.: 452-4600, Fax: 350-1351

Az árak netto árak 48008

Visszaszámlálás

(Folytatás az 1. oldalról)

Vasváriné Menyhárt Éva véleménye szerint ezt a kérdést az összekapcsolási díjak mértékével kellene szabályozni, vagyis úgy, hogy ha a piacra belépő szolgáltató egy ponton át csatlakozik a meglévő hálózatokhoz, akkor nagyságrenddel nagyobb díjat kelljen fizetnie, mint különben, vagyis ha maga is kiépíti a hálózatát, és területileg elszórva, több ponton csatlakozik ezekhez a hálózatokhoz.

Még ma is nagyon sokan azt hiszik, hogy januártól szabadon eldönthetik majd, kit választanak távközlési szolgáltatójuknak. Csakhogy ez most már biztosan nem így lesz.

Ha megszületik a helyihurok-megállapodás, elvileg szabaddá válik az út, de a Vivendi ma már csak a távolsági szolgáltatás bevezetéséről beszél. Polányi Sándor véleménye szerint pedig a

helyi hangszolgáltatás megindításáig sok idő telik még el, és bármilyen lépéshez előbb hosszabb gazdasági vizsgálódások kelljenek. Jellemző a helyzetre, hogy még az sem ismeretes, hány számjegyet kell majd beütnie az előfizetőnek, ha a Vivendi – lehető leghamarabb megindítani kívánt – távhívó szolgáltatását választja. Egy biztos: a küszöb a hozzáértők szerint 3-4 szám körül van.

Örökzöld téma, hogy januártól milyen áron lehet majd elérni az internetet. Ismeretes, hogy az árszabályozás a Miniszterelnöki Hivatal, azon belül pedig az Informatikai Kormánybiztosság kezében van, ám november 22-én Dessewffy Anna az Országgyűlés Informatikai Bizottsága előtt csak annyit tudott mondani, hogy december 23-ra készen lesznek az árrendeletek is. Ez azonban egyáltalán nem tekinthető biztosnak, hiszen Frischman Gábornak, a HÍF elnökének egy néhány nappal ezelőtti kijelentéséből félreérthetetlenül kiderült, hogy az árszabályozás alapját adó költségvetésmódosítás sincs még teljesen kész. A december végére tett ígérettől tehát senki sem nyugodott meg, már csak azért sem, mert az eddig is biztos volt, hogy a jelenlegi csomagkedvezmények nem férnek össze a tör-

vény szellemével, és az internetezés költségei 30-40 óra használat után nagyobbak lesznek, mint idáig voltak.

Elképzelhető, hogy politikai okokból ez mégsem így lesz, és januártól sem változik a mostani helyzet, legalábbis ideiglenesen. Érdekes fejlemény, hogy november 22-én az Axelero és a Vivendi után újabb szolgáltatók jelentették be, hogy aláírják a Matáv által már régóta javasolt díjmegosztási megállapodást, s ez minden más megoldás lassú, de biztos erőzójára utal: ez a

megállapodás ugyanis nem jó az ingyenes szolgáltatóknak, de a törvényhozókban láthatóan egyre jobban gyengül a szándék, hogy rájuk is odafigyeljenek. Érdekes az is, hogy a Free-start már beérmé a 150 forintos díj felével is, mert szerinte az átlag-összeköttetés időtartama nem hosszabb 40 percnél.

Szóval így, november vége felé csak egy biztos: december 24-én senki sem fogja az általa választott telefonszolgáltatót át köszönteni ismerőseit.

RÉVESZ GÁBOR

Sérült az Axelero

Lapzártánk pillanatában még nem lehet tudni, hogy betörés vagy egy sértődött egykori alkalmazott bosszúja eredményeképpen kerültek ki az Axelerotól november 20-án élő felhasználói nevek és jelszavak az egyik ingyenes internetszolgáltató honlapjára. Egy azonban biztos: a cég most újra felülvizsgálja biztonsági rendszerét. A cég vezetői mindenképpen eljelentést tesznek; most azon dolgoznak, hogy pontosan milyen bűncselekményekkel gyanúsítsák az elkövetőt.

Révész Gábor

Most érdemes licitálni!

www.szt.hu

A legmagasabb ajánlat
2001. november 23-án
73 000 Ft volt!

Panasonic DVD-RV20
DVD lejátszó

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

Most érdemes licitálni!

www.szt.hu

KIKIÁLTÁSI
ÁR: 1 Ft!

Panasonic SL-CT470
hordozható CD-lejátszó

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

A licitálás utolsó napja: 2001. november 30.

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Hálózatépítési
anyagok,
eszközök
nagykereskedelme

1047 Budapest,
Baross u. 91-95.
Tel.: 399-51-55, (-57, -58)
Fax: 399-51-59
2600 Vác, Zrínyi u. 41/a.
Tel.: (27) 314-882
Fax: (27) 314-909
E-mail: info@fibex.hu
Internet: www.fibex.hu

Egyszerűen • Hatékonyan • Biztos alagra

Fiber
to the
Desk
megoldások

Volition™
Cabling System

3M

48017

SPRINT
SZOFTVER ÉS HARDVER

Compaq iPAQ Pocket PC H3630 32MB EURÓ 114 900.-
Compaq MP 2810 projector
+ Compaq EVO N150 Notebook 1 365 000.-

Adobe Design Collection 4.0 CE 334 900.-
Adobe Photoshop 6.0 CE/HUN,
Adobe InDesign 1.5 CE,
Adobe Illustrator 9.0 CE,
Adobe Acrobat 5.0 CE

Microsoft Upgrade Advantage akció!
Windows XP Pro magyar UppAdv OLP NL 50 700
Office Win32 magyar UppAdv OLP NL 57 400

Sprint Computer Kft. 1087 Budapest, Berzsenyi u. 3. Tel.: (1) 459-0232
8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 1. Tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13. Tel.: (62) 552-233

Hardver szoftver
megoldások
kereskedelme
www.sprint.hu

CÉGVILÁG

NOVEMBER 21-ÉN hivatalosan is befejeződött a népszámlálás kérdőíveinek optikai beolvasása, és ezzel lezárult Magyarország eddigi legnagyobb, optikai karakterfelismerésen alapuló projektje. A közbeszerzési pályázatot tavaly elnyerő Bull Magyarország mintegy 15 millió, A/3-as méretű, kétoldalas kérdőív feldolgozását vállalta. A munka során rendkívül szigorú biztonsági előírásokat is be kellett tartani; ennek ellenére naponta 150 ezer (csúcsidejében 190 ezer) kérdőívet tudtak feldolgozni, beleértve az adathibák javítását.

Schopp Attila

MEGJELENT AZ ELSŐ magyar kiadású elektronikus útikönyv: a Magyar E-Könyvkiadó és Áruház (MEKKA) Bajomi-Lázár Dávid Párizsról szóló bédekkereit alakította át elektronikus könyvvé. Elektronikus jellegénél fogva az új könyv számos olyan funkcióval rendelkezik, amellyel a papír alapú változat nem: linkek mutatnak benne légitársaságok, múzeumok, szállodák és éttermek honlapjaira. A könyvhöz nagyítható térképmelléklet is tartozik, amelyen könnyen megtalálhatók a keresett helyek. Az e-könyv jelenleg PC-n és noteszgépen olvasható, de már készül a kézi eszközökre írt változata is. Vásárlás után az e-könyv a szintén a MEKKA weblapjáról letöltött programmal olvasható.

Schopp Attila

A MICROSOFT MAGYARORSZÁG és a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága aláírta a keretszerződést a jövő évi Microsoft-licencrek.

A szerződés célja, hogy a közintézmények élni tudjanak a nagy mennyiségből adódó vásárlási kedvezményekkel. A 2002. december 31-én lejáró szerződés keretösszege 5 milliárd forint. A szoftverlicenccet a Microsoft Minősített Szállítói szállíthatják, és ők végezhetnek kapcsolódó szolgáltatásokat is.

Schopp Attila

A tökéletesség igényével A tökéletesség igényével

LNX Vevőszolgálat

24 órás elérhetőség
szakértelem

elektronikus Help Desk rendszer

www.lnx.hu

Az LNX a KFKI Számítástechnikai Csoport tagja

A vezető nyomravezető

A PANDANT járműkövetéses vagyonvédelmi rendszer

- GPS alapú, műholdas helymeghatározást tesz lehetővé,
- 5-10 méteres pontossággal,
- országhatáron túli követéssel (Európa-kompatibilis rendszer),
- GSM kapcsolat a diszpécserközponttal,
- térképes helyzetmegjelenítés,
- on-line kapcsolat az ORFK-val és a Határőrséggel.

Információ: 06-80-200-057
www.ahrt.hu

pandant

GPS alapú járműkövetéses vagyonvédelmi rendszer

antenna hungária

Új piacok felé

Nem a dotkom-piacban keresi a boldogulást a Megatrend – mondta a cég sajtótájékoztatóján K. Szabó Imre elnök-vezérigazgató. A cég fő profilját továbbra is a vállalatirányítási rendszerek, illetve a hozzájuk kapcsolódó termékek és fejlesztések adják. A vállalat bevételeinek 70 százaléka az Infosys nevű ERP-csomagból származik. Ezek a bevételek a tavalyi megtorpanás után idén nőttek: a 2000-es 1,3 milliárdról várhatóan 1,45 milliárd forintra emelkedik a bevétel, miközben a nyereség 70-ről 100–120 millió forintra nőtt.

Az Infosys-szal a hazai közép- és nagyvállalatokat (a legfelső 200-at leszámítva) célozza meg a Megatrend; az 1500 potenciális ügyfélből eddig 160-at sikerült megnyernie a cégnek, többségükben 1–8 milliárd forintos árbevételű vállalkozásokat. Választott piaci szegmensében az Infosys 10–12 százalékos piaci részesedéssel rendelkezik, mondta az elnök-vezérigazgató.

A cég több irányban is terjeszkedik: egyrészt a költségvetési intézmények és önkormányzatok igényeinek kielégítésére kifejlesztette az Infosys Integrált Költségvetési és Intézményirányítási Rendszert, amely a minisztériumoktól lefelé minden szervezeti egységnek és gazdálkodó szervezetnek megoldást kínálhat. Másrészt a kisebb vállalkozások megnyerése érdekében megjelentette a piacon a B.Könyv+ nevű terméket; ez az Infosysnek egy egyszerűen telepíthető és olcsón működtethető változata. Elkészült az Infosys román nyelvű változata is, és küszöbön áll a Megatrend romániai leányvállalatának megalapítása.

SCHOPP ATTILA

+online: www.megatrend.hu
www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 2. 7., 2001. 9. 18.,)

SMS a liftből

GSM-technikát alkalmazó felvonó-szegélykérő rendszert mutatott be a Geocoop Műszeripari Szövetkezet a Lift-expo kiállításon. A berendezés három tetszőleges, előre beprogramozott telefonszámon beszédkapcsolatot biztosít a liftben lévők és a külvilág között, emellett SMS-eket is küld a felvonó állapotáról további két mobiltelefonszámra. A hibajeleket egy diszpécserközpontba is el lehet juttatni. A segélykérő rendszer különös aktualitása, hogy 2002. január 1-jétől szabvány írja elő a liftkabin és a segélynyújtó közt a kétirányú beszédkapcsolatot, megengedve a nyilvános telefonhálózat használatát.

MALLÁSZ JUDIT

Partnerekkel körülvéve

November 8-án *Wojciech Glowina*, a 3Com térségünkért felelős marketing-igazgatója tartott előadást Budapesten cége jelenlegi helyzetéről, illetve most bővített megoldásszállítói programjáról.

A hálózatos cég Kelet-Európában nem tapasztalt gazdasági lassulást, de ennek az is oka lehet, hogy a korábbi technoló-

válás. Ugyanis, mint az igazgató elmondta, vevőikörük elsősorban a hagyományos vállalatok közül kerülnek ki, s ezek klasszikus távközlési megoldások helyett egyre gyakrabban választanak VoIP rendszereket, illetve IP-telefonias alkalmazásokat. Döntésüket megkönnyíti az a tény is, hogy az IP-telefonias megoldásokhoz szükséges eszközök új generációja összeépíthető a hagyományos telefonos infrastruktúra eszközeivel, így a beruházási igény csökkenthető. Úgy vélik azonban, hogy hosszabb távon jönnek az adatátviteli hálózatokba integrált hangátviteli rendszerek, és az IP-rendszerek a nagy területű hálózatokban is felváltják a jelenlegi sziget-szerű megoldásokat. Az igazgató szerint erre még másfél-két évet kell várni.

Fejlesztőhálózatuk, amelynek egyik köre az NBX vállalati telefonrendszerhez készített alkalmazásokat, most újabb tagokkal bővült. A hálózat nyitott, bármelyik cég csatlakozhat hozzá. A belépők egyrészt fejlesztéstámogató eszközökhöz jutnak, másrészt külön megállapodások alapján élvezhetik a 3Com központi tesztelő és bevizsgáló laboratóriumainak szolgáltatásait, a munkájukhoz szükséges eszközökhöz pedig csökkentett – fejlesztői – áron juthatnak hozzá. A külföldi, jórészt egyesült államokbeli fejlesztőpartnerek mellett egy magyar cég is szerepel a listán, a ConNetwork, amely Notes alapú megoldásokhoz fejleszt NBX megoldásokat.

RÉVÉSZ GÁBOR

giái lemaradás miatt még mindig nagymértékű infrastrukturális beruházásokra van szükség.

Ami a cég általános helyzetét illeti: a 3Com piaci értéke most 1,5 milliárd dollár körül van, ennél mintegy 1 milliárd dollárral több azonban az eszközérték, s ez a helyzet sokáig nem tartható. Ennek megfelelően a cég vezetői a növekedésben bíznak, már csak azért is, mert a 3Comot kevésbé érintette a dotcom-

Szingapúr is beszállna a magyar e-kormányzatba

A szingapúri elektronikus kormányzati szolgáltatások infrastrukturális hátterét és számos megoldását szállító Singapore Network Services (SNS) is érdeklődik Magyarország hasonló irányú törekvései iránt.

Chong Kok Keong, az 1988-ban alapított, Crimson Logic márkanéven is ismert cég ügyvezető alelnöke november közepén ismertette a Miniszterelnöki Hivatal informatikai kormánybiztoságának képviselőivel az e-kormányzati megoldások, szolgáltatások szingapúri koncepcióját és tapasztalatait – tudta meg a Számítástechnika Online. A Szingapúri Kereskedelemfejlesztési Hivatal (Singapore Trade Development Board) többségi tulajdonában lévő SNS helyi partnerével, az ugyancsak szingapúri tulajdonú Orion Infotech Kft.-vel karöltve térképezi fel az együttműködés lehetséges pontjait.

Az elmúlt 13 évben a Crimson Logic számos elektronikus kormányzati és üzleti megoldást, szolgáltatást fejlesztett ki. 1989-ben mutatta be a TradeNetet, a világ első elektronikus vámoltatási rendszerét. Előzetes számítások szerint a TradeNet évi 1 milliárd szingapúri dollárt (153 milliárd forint) takarít meg az üzleti élet szereplőinek.

A LawNet a bírói és ügyvédi munkát segíti, a CPF/IRASLine a munkaadók által fizetett nyugdíj- és adójárukek elektronikus nyilvántartását teszi lehetővé, az eStamping pedig az ingatlan-adás-vételből származó illeték befizetését rendszerezi.

MÁRTONFFY ATTILA

+online: www.stdb.com
www.crimsonlogic.com.sg
www.orion-infotech.com

NetLock-tanúsítvány inter.net ügyfeleknek

Magyarországon november 16-án, Budapesten az inter.net Magyarország és a rendszerintegrációért felelős IBCnet Kft. között létrejött az elektronikus aláírással ellátott első szerződés. A szerződés szerint az inter.net 105 ezer ügyfele – egy néhány nappal korábbi egyezmény révén ide tartoznak azok is, akik a Drótposta Kft. levelezőrendszerét használják – térítésmentesen „C” típusú, azaz egyszerű elektronikus aláírást kap. Az inter.net ügyfelei a két aláírástípus árkülönbségéért magasabb, „B” típusú (vagyis fokozott biztonságú) aláírást vásárolhatnak a technológiaszolgáltató

NetLocktól. Mint a szerződés megkötése alkalmából tartott sajtótájékoztatón kiderült, a cél elsősorban a technológia szélesebb körű elterjesztése; a NetLock úgy látja, hogy nevezetesebb – és fizetőképes – igény csak akkor lesz a technológiára, ha a nagy állami rendszerek (az adó- és ingatlan-nyilvántartás) elfogadják az elektronikus aláírást. Ami a belső elfogadást illeti, lehetséges, hogy az inter.net ügyfelei egy idő után elektronikusan aláírt levélben intézhetik azokat az ügyeket, amelyekhez eddig hagyományos aláírást kellett.

RÉVÉSZ GÁBOR

Biztonság a Pik-SYS-nél

Míg néhány évvel ezelőtt még alig-alig volt biztonsági munkakör a cégeknél, ma egyre több szakember dolgozik „IT biztonsági szakértőként”, „vírusvédelmi rendszergazdaként” vagy ehhez hasonló beosztásban – derült ki a Pik-SYS Kft. november 14-ei sajtótájékoztatóján. Felmerések szerint mostanra a vállalatok nagy többségénél megoldott a vírusvédelem és tűzfal-as védelem problémája, s örömdetes tény, hogy Magyarországon is ez a tendencia: az informatikailag fejlettségi nyugati országokhoz képest mindössze 10-20 százalékos a lemaradásunk ezen a téren – mondta *Pistár Mária*, a cég ügyvezető igazgatója.

Pistár szerint az informatikai biztonságot elsősorban emberi tényezők veszélyeztetik, így a rendszereket nemcsak a műszaki meghibásodásoktól kell meg-

védeni, hanem az emberektől is. Általában nem ártó szándékú beavatkozásokról van szó, hanem hanyagságról vagy szakszerűtlen adatkezelésről, amire egy biztonsági szakembernek éppúgy fel kell készülnie, mint a hackerok támadásaira vagy a vírusok pusztítására.

„Manapság sokszor felmerül a kérdés: kell-e nekünk egyáltalán az e-business és az e-commerce, hiszen a bevezetésük rengeteg biztonsági problémával jár. A válasz egyértelmű igen: az elektronikus kereskedelem fejlődése megállíthatatlan, a kedvezőtlen világgazdasági trendek és az aktuális biztonsági kérdések ellenére az elektronikus kereskedelem nyilvánvaló előnyököt hoz a jövőben, így a feladat a problémák elhárítására való felkészülés” – mondta *Pistár Mária*.

KELEMEN ZOLTÁN

Ötéves a MÁV Informatika

Az 1996 novemberében alakult cég a MÁV Informatikai Szakigazgatóságából jött létre, és ma is teljes mértékben MÁV-tulajdonban van – hangzott el az évfordulót ünneplő sajtótájékoztatón.

A cég tavalyi bevétele 3,5 milliárd forint volt, ebből 13 százalék MÁV-on kívüli forrásból származott; idén 4,3 milliárd forintos árbevételre számítanak, amelyből 15 százaléknyi lesz a külső részesedés. Úgy tervezik, néhány éven belül – folyamatosan emelkedő bevételek mellett – 30 százalékosra nő a külső bevétel aránya.

Szakmai terveik között MeBusiness néven vertikális piacra létrehozása szerepel, amelyet várhatóan a jövő év első

felében nyitnak meg közlekedési vállalatoknak és logisztikai szolgáltató központoknak. E-ticket néven internetes jegyeladási rendszert fejlesztenek ki, amely az Elvira néven már évek óta működő menetrendi rendszerre alapozva lehetővé teszi az elektronikus jegyvételt. A megvásárolt jegyet az állomásokon felállított CyberKioskokban lehet majd kinyomtatni. A MÁV számára Microsoft Exchange alapú workflow rendszert fejlesztenek, és egyik elemeként elektronikus aláírási-hitelesítő központot hoznak létre – indulásként belső használatra, később azonban nyilvános szolgáltatásként szeretnék kínálni.

RÉVÉSZ GÁBOR

Javítástól a rendszerüzemeltetésig

Egyesítve eddigi két önálló szervizüzletágát, a Compaq Magyarország a közelmúltban Global Services néven közös támogatószervezetet hozott létre. Az egyébként világméretűben eldöntött lépés okairól és az új üzletág szervezetről Szalay Imre igazgató beszélt lapunknak.

„A Global Services ebben az évben a Compaq Magyarország bevételeinek 35-40 százalékát hozza. Ez, a világszerte meglévő 20 százalékos aránnyal összehasonlítva, nyilvánvalóvá teszi, hogy a cégnek fontos üzletágról van szó. Személyi állományát tekintve az egyesített szervezet közel 150 főt foglalkoztat: ez mintegy 60 százaléka a Compaq Magyarország teljes személyi állományának. Ami a kiszolgált helyeket illeti, a szervezet minden olyan környező országot felelős, ahol nincs Compaq-leányvállalat, így szakembereik Bulgáriában, Szlovéniában, Horvátországban, Macedóniában, Albániában, Lettországban és Litvániában dolgoznak alkalmazási projekteket. Egyébként az üzletág erejét független felmérések is bizonyítják: az

IDC legutóbbi adatsora szerint a szerviz- és rendszerintegrátor-cégek listáját a Compaq Magyarország vezeti.”

Szalay Imre szerint a cégnél a „teljes rendszer” szemlélet továbbberősítése a legfőbb feladat. Ennek érdekében az új üzletágnak egyesítenie kell a hagyomá-

nyos szervizüzemeltetési és a Professional Services projektvezetési, finanszírozási tapasztalatait. Erre a szinergiára jó példa az eddig is jól működő Microsoft-szakértői csoport továbblépése, amely csoport ezután látókörébe veszi a nagyméretű alkalmazási projekteket is. Segíti az integrációt a hagyományos szervizüzletág jól működő helpdeskje, amely a rendelkezésére álló adatbázisból minden esetben meg tudja állapítani, hogy az éppen jelentkező ügyfélnek milyen típusú és milyen megjelenési kötelezettséget előíró szerződése van. A támogatórendszer tartalmazza az ügyfelek részletes adatait is, beleértve a hardver- és szoftverkonfiguráció leírását és a szerződéses feltételeket. Másrészt az új szervezet továbbra is támaszkodik az eddigi partnerekre, akik közül a szervizpartnerek elsősorban a PC-s szerződésekért felelősek. Ezek száma jelenleg 18, így az országban ez a legerősebb ilyen hálózat.

A jól működő szakértői csoportok – mint a távközlési megoldások, hálózat-integráció, SAP, SAP-ISU bevezetések

Oracle alapú megoldások – mellett viszonylag új tevékenység a Compaq életében az erőforrás-kihelyezést igénylő cégek kiszolgálása – nevezte meg a növekedés egyik fő forrását Szalay Imre. E felkészülnek, beleértve a klasszikus erőforrás-kihelyezést is, amikor a vállalkozó (azaz a Compaq) átveszi a megbízó ingatlanát, gépeit, szakembereit, és maga üzemelteti tovább az addig is működő rendszereket. A területnek a következő évben sok millió dollár bevételt kell hoznia a Compaq Magyarországnak. Erre minden esély megvan, mivel most is több nagy tender van kint a piacon, és további 3-4 várható, ami azt jelzi, hogy az outsourcinggal szemben a fenntartások múltban vannak. Érdekes, mondta Szalay, hogy amíg régebben az erőforrás-kihelyezés egyik, sőt legfőbb indoka a költségtakarékosság volt, ma az ok az a szemlélet, amely szerint a nagy cégeknek fő tevékenységükre kell koncentrálniuk, így az ár hátrább szorult. Ez a folyamat mindenképp a magyar informatikai élet átalakulásával jár: a szolgáltató ágazatok minden eddiginél nagyobb szerepet kapnak, így a velük szemben tanúsított elvárások is nőnek.

RÉVÉSZ GÁBOR

Biztonság & Kényelem chip-kártyás ügyfél azonosítással!

A Kereskedelmi és Hitelbank

e-bank szolgáltatása

a jelenleg elérhető
legnagyobb biztonságot

nyújtja az illetéktelen behatolók

ellen. Elektronikus aláírásával Ön

értékhatár nélkül, kényelmesen

és egyszerűen intézheti banki ügyleteit a nap 24 órájában.

Ha Ön 2001. december 31-ig igényli e-bank szolgáltatásunkat,

5 órás Axelero Internet csomagot kap ajándékba!

A válasz

www.ebank.khb.hu TeleCenter: 3-000-000

Indul a Top Mobil Shop

A PSION Rendszerház Kft. a mobil számítástechnikában végbement változásokhoz igazodva átalakította Csörsz utcai mintaboltját. A Top Mobil Shop megújult külsővel, szélesebb választékkal és több szolgáltatással várja az érdeklődőket és a vásárlókat.

Dés Tamás ügyvezető igazgató elmondta, hogy továbbra is a PSION készülékei a vezértermékek, megmaradt a regionális PSION szervizközpont funkció is, továbbá kaphatók a Symbian OS alapú eszközök, mint például a Nokia 9210-es kommunikátor, az adatkommunikációt támogató mobiltelefonok, sőt más platformú kézziszámítógépek is.

A Top Mobil Shop Westel-viszontel-

adóként biztosítani tudja az előfizetéssel kombinált, akciós mobiltelefonokat és operátori szolgáltatásokat. Dész hangszólította; ki-ki felkészült szakemberek segítségével választhatja ki a neki legkedvezőbb termékeket, és a helyszínen megkaphatja a használatukhoz szükséges szakismeretet és beállításokat. Mindez azért is fontos, mert a felhasználók egyre jobban szeretnék kihasználni a készülékek tudását, elsősorban a mobilinternet és -kommunikáció terén.

ZIMÁNYI KATALIN

+online: www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 7. 12., 8. 30.)
www.pSION.hu

E-kultúra

Színvonalas és hiánypótló konferencián vehettek részt azok, akik személyesen, vagy az internetes közvetítést kihasználva virtuálisan látogattak el az E-kultúra 2001 fórumra a Budai Vigadóba november 14-én. „Az internet még csak a kezdeteknél tart. Repülőgépes hasonlattal élve, valahol az első világháborús, kétfedelű gépeknél járunk.” – mondta Z. Karvalics László, az Infinet Műhely igazgatója.

Szerencsére az internet már hazánkban is kezd túljutni a közönség kezdeti idegenkedésén, amelynek oka elsősor-

származhat. Példaként az igazgató több országot említett: Portugáliában a nemzeti kultúra jelentős része mind portugálul, mind angolul az internetre került, így egyszerre szolgáltat információt az EU-nak és Brazíliának. Az olasz, görög és egyiptomi internetes tartalmak a történelmi-kulturális javak ismertetését összekapcsolják a turisztikai információkkal. Kanadában az internet fejlődésével párhuzamosan figyelmet fordítottak a közkönyvtárak internetesítésére, illetve internetes tudásbázisok kialakítására.

Végül Z. Karvalics a finn példát említette meg, ahol történeti okok miatt a legtovább fennmaradt a latin nyelvű oktatás. Ennek köszönhetően ma a világ latin kultúrával foglalkozó szakértőit finn honlapok látják el információval – nem nonprofit alapon.

Magos György vezető szerkesztő a Digitális Irodalmi Akadémia (DIA) honlapját mutatta be. A DIA célja, hogy a magyar kortárs irodalom gondozott formában a webre kerüljön. Jelenleg 51 magyar író műveire lehet hozzáférni a weben, és további tíz író bemutatását tervezik. Bár a művek le is tölthetők, a honlap keresőfunkciója, il-

lerve a szakértői vélemények, életrajzok és bibliográfiák, egyszerűen a gondozás jelenti a kezdeményezés igazi értékét.

Jelenleg a DIA fő forrása az állami támogatás: évi 100 millió forintnyi juttatást kapnak, s ennek egy részét az íróknak fizetik ki: egy életmű digitális publikációjáért a mindenkor minimálbér négyeszeresét fizetik.

KELEMEN ZOLTÁN

+online: www.c3.hu/~corvin/main.htm

VÉLEMÉNY

Jog a jövőnek

Hosszas egyezkedés – és a legvégén némi diplomáciai ügyeskedés – kellett ahhoz, hogy 47 ország képviselője Budapesten végül is aláírja az informatikai bűnözés megakadályozását, illetve az

elkövetők megbüntetését célzó nemzetközi egyezményt.

Főként az írható az egyezmény javára, hogy a földrészen túra is kitekint. Tudomásul veszi azt a tényt, hogy a háló tartalmának túlnyomó része ma – és még nagyon sokáig – Észak-Amerikában koncentrálódik. Komoly eredmény tehát, hogy az aláírók között ott van az Egyesült Államok is, amelynek – mint azt a Yahoo és a francia bíróságok között nem oly rég lezajlott sajátos eszmecseréből tudjuk – az európai elvektől erősen eltérő álláspontja van bizonyos kérdésekről. (Mellesleg ez az a pont, ahol a diplomáciai manőverek szerepet kaptak, merthogy a vita tárgyát képező kérdés eldöntését későbbre halasztották.)

Nagyon fontos ügyekben fogalmazódtak meg ugyanakkor egyértelmű állásfoglalások november végén, Budapesten. Ezek közül a legfontosabb, hogy most született meg az első olyan megállapodás, amely a hálózatot nem különálló darabok összegződéseként, hanem önálló entitásként kezeli, kimondva, meghatározva az informatikai bűnözés közös halmazát, és egyforma büntetést ígérve mindenkinek – függetlenül a bűnelkövetés módjától, az elkövetéshez használt rendszer vagy a sértettek tartózkodási helyétől.

Nagyon érdekes helyzet alakult ki Európában. Magyarország még csak – egyébként sajnálatos lemaradásából eredően – könnyű helyzetben van. A Büntető Törvénykönyv megfelelő paragrafusait éppen most faragják, azonban Franciaországtól Németországon át, egészen Nagy-Britanniáig elég sok olyan helyi akad Európában, ahol hozzá kell nyúltni kész és régóta érvényben levő törvényekhez. Márpedig hozzájuk kell nyúltni, mert egységes fellépés és egységes megítélés nélkül esélye sincs annak, hogy az Egyesült Államokkal szemben – például a lehaltgatást illetően – bármily-

ilyen kis mértékben is érvényesüljön az európai álláspont.

Tanulságos végiggondolni, hogy miről is szól valójában ez az egyezmény. Az informatikai bűnözés hallatán gyakorlatilag mindenkinek a számítógépes betörés jut eszébe, és szinte senki sem gondol arra az egyébként közhelyszerű tényre, hogy a számítógép az esetek legnagyobb részében csak eszköz és nem a cél maga. Így aztán az egyezmény a bűnesetek között előkelő szerepet szán azoknak az eseteknek, ahol a számítógép csak a szerszám funkcióját tölti be, hasonlóan ahhoz a szerephez, amelyet a számítógéptől ma már az élet minden területén elvárunk.

Most, hogy az egyezmény már elkészült, csak a közgondolkodásnak kell megváltoznia. Szakítania kell azzal a sztereotíp vélekedéssel, hogy a számítógépes bűnözők végül is nem okoznak nagy kárt, meg hogy a cégek csak hálálak lehetnek egy-egy behatolóknak azért,

...érthetetlen, hogy az internetes betöréseknél miért mentik fel sokan magukban a bűnözőt tette alól.

mert felfedte a biztonsági réseket. A betörtőt vagy a tolvajt általában nem övezi társadalmi tisztelet, és a sajtó sem szokta őket Robin Hood-i jelmezben láttatni. Ezért érthetetlen, hogy az internetes betöréseknél miért nem a bűn fogalma jut mindenkinek az eszébe, és miért mentik fel sokan magukban (vagy akár nyilvánosan is) a bűnözőt tette alól. Talán az lenne a helyes út, ha részletes és mindenre kiterjedő kimutatás jelenne meg egy-egy betörés után arról, hogy az adott cégnek milyen károkat okozott a „vicces látogató”. Ezzel talán mindenkit rá lehetne ébreszteni arra, hogy a betörtő nemcsak másoknak, hanem neki is károkat okozott.

Mindezekből egyértelműen látszik, hogy bár a jogi alap talán nagyobb részt kész, de az igazi munka még hátravan. A gondolkodásnak kell ugyanis egységesülnie ahhoz, hogy az egyébként szükséges elfogadási procedúrákon túl a valóságban és a gyakorlatban is életbe lépjen az az egyezmény, amelynek létrejöttében legtöbbször csak reménykedni mertünk.

REVÉSZ GÁBOR

ban a sok negatív sztereotípiát volt (pornográfia, gyermekek megrontása vagy a „számítógép előtt ülő, elidegenedett szobagirnyó”). Exponenciálisan nő a tartalom és a hálóban rejlt értékerteremtő lehetőségek iránt az igény, amelyet nálunk fokozott mértékben lehetne kihasználni, hiszen Magyarország a tudás alapú tevékenységekben, illetve hatékony kihasználásukban előkelő helyen áll a világon – állította Z. Karvalics. A legfontosabb feladat most az volna, hogy az ország megtalálja azokat a lehetőségeket, amelyekből rövid távon is haszon

Rendszerváltozás I.

Ez a rendszerváltozás csöppet sem szimbolikus, hanem nagyon is konkrét, nyilvánvaló, letagadhatatlan. Korszakhatárt jelöl, az előző rendszer hibáit és ellentmondásait kiküszöböli, bár kétségkívül újakat is hoz. Ezzel együtt nem kétséges, hogy most sokkal jobb, mint korábban, noha mellelleg az előző rendszernek is volt egy-két pozitív vonása. Nem sok, de volt.

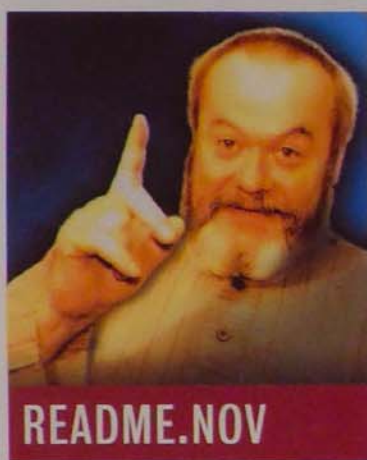
Az előző rendszer a Windows 98, az új a Linux, a rendszerváltás színhelye pedig egy HP Omnibook XE. Róla már volt szó itt, ahogy egyébként tőle függetlenül a Linuxot is megemlítettem olykor-olykor, mintegy érintőlegesen, ugyanis külön-külön egyiknek se volt nálam igazi jelentősége, se az Omnibooknak, se a Linuxnak. Most, hogy egymásra találtak, minden megváltozott.

A jövő elkezdődik

Eddig a Linux a Windows NT vagy 2000 mellett, második operációs rendszerként, mondhatni szegény rokonként kapott helyet valamelyik gépen, időnként elindítottam, nézegettem, aztán eszembe jutott, hogy nekem ehelyett inkább dolgoznom kéne, s ennek megfelelően újraindítottam NT vagy W2K alá.

Semmi okom nem volt ezeket Linuxra cserélni, ellenkezőleg, arra volt okom, hogy ilyesmit ne tegyek. Az asztali gépeken a Linux nem garantál nagyobb stabilitást, mint a W2K, sőt megfordítva, azon a gépen a Linux gyakrabban elhasal. (Nyájas olvasóim egyike szerint az NE2000-kompatibilis Ethernet-kártyák egy része időnként az SCSI-vezérlő által használt memóriaterületre próbál frogatni. Mármint nálam NE2000-kompatibilis hálókártya is van, meg SCSI-vezérlő is, továbbá lát-hatóság illegális frogatás is, amiből pedig az lesz, ami.) De tegyük fel, hogy az alapgépem egy harmonikus belvilágú, önmagával megbékélt, kiegyensúlyozott jószág, ennek megfelelően a számba vehető operációs rendszerek minden galiba nélkül futnak rajta, és én ezen a gépen általában alkalmazásokról írok a Számítástechnikának, akkor vajon melyik rendszert fogom választani? Amelyikhez több alkalmazás van, vagy amelyikhez kevesebb?

Ami viszont az Omnibookot illeti, rajta eddig Windows 98 éktelenkedett, ami a számba vehető operációs rendszerek kicsiny csoportjának ismeretes módon nem tagja. Ezzel nem becsmérlni akarom, hanem csak annyit mondom, hogy a Windows 9x nem munka-

eszköz, hanem játékszer inkább, s ennek megfelelően az általa bitorolt hardver is játékszer lesz, mindaddig legalábbis, amíg a Windows 9x-et le nem cseréljük valami másra.

Mire vajon?

Ezt a gépet 64 megabájt memóriával meg egy négy és fél gigás merevlemezrel kaptam kézhez, ami elég világossá teszi, hogy W2K nem fog futni rajta, XP meg még annyira se. A néhai NT 4.0 beleférne, de ő már a mostani vasakkal, pláne a noteszgépekkel, teljesen inkompatibilis.

Úgyhogy a Linux maradt, és semmi más.

Ezzel együtt vettem egy 128 megás RAM modult, és beraktam az üresen álló foglalatba, aztán akként határoztam, hogy végérvényesen kiírtom a Windows 98-at, és helyébe SuSE Linux 7.2-t pakolok. Körülnéztem, és kiderült, hogy már a 7.3-as magyar verzió is a küszöbön áll. A SuSE magyarországi irodájától megkaptam a hét darab cédét – dokumentáció vagy ilyesmi még nem volt, bár egyébként minnek is –, hazavittem, és a bársenyos forradalom még aznap este végbement.

Egy kerek óra kellett hozzá csupán.

A madam megy, a bútorzat marad

A változás alapvető voltát mutatja, hogy azóta az asztali gépet (a W2K-t) nem indítottam el, az Omnibookot (a

Linuxot) pedig csupán egyszer állítottam le, akkor se szándékosan, hanem mintegy reflexből.

Korábban ez fordítva volt, amennyiben az Omnibook a tartalék szerepét játszotta arra az esetre, ha az asztali gép egyáltalán nem volna hajlandó elindulni, amire mellelleg volt is példa néhányszor; egyébként viszont nem igazán tudtam mit kezdeni vele, hiszen a Windows 98 pár órányi munka után a legjobb esetben is összegabalyodik és újraindításra szorul, rosszabb esetben pedig lefagy. Ezzel szemben a Linuxot sohasem kell újraindítani. Van itt egy kék gomb, ha azt megnyomom, leáll a merevlemez és elsötétedik a kijelző, olyan, mintha kikapcsoltam volna, noha a rendszer él tovább. Majdnem úgy, mint egy Psionon, csak persze ott nincs merevlemez. Természetesen ezt a kék gombot a Windows 98 mellett is vígan nyomkodhattam volna, de minek, a Windows 9x ügyse marad sokáig talpon, tehát amikor az ember befejezte a munkát, leállítja.

Nyolc-tíz órányi üzemelés után egyébként a W2K is úgy fest, mint Napóleon visszavonuló hadserege Ukrajnában, ezért minden este pihenni küldöm, ami önmagában véve is hosszú processzus, másnap pedig megpróbálok feltámasztani, ez általában sikerül, csak kissé sokáig tart. Ezzel szemben az Omnibookon állandóan fut a Linux, egy gombnyomásra bekapcsolom, újabb nyomásra kikapcsolom. Szakasztott úgy, mint egy zsebrádió, bekapcs, kikapcs.

A rendszer vizuális megjelenése meg általában a használata ehhez képest alig változott, ami persze az én sajátos, mondhatni deviáns szokásaimnak köszönhető. Mint azt itt már többször elmondtam, Windows alatt mindig létrehozom a rendszer demokratikus ellenzékét, azaz karakteres Unix-környeztet telepítek és Win32 alá portált Unix alkalmazásokat állítok hadrendbe. Persze Linux alatt sem elsődlegesen a KDE vagy valamely más ablakkezelő szolgáltatásaira támaszkodom, hanem a karakteres rendszerhívja, a bash shellre, ugyanarra, amit Windows alatt is használtam.

Noch dazu, a konfigurációs állományt, a `.bashrc`-t is onnan hoztam át

ide, és mellelleg áthoztam egypár saját gyártmányú shell scriptet is. Továbbá teljesen formázatlan, nyers szövegek beírásához Windows alatt előszeretettel használtam a `gvim`-et, most is abban írok, és természetesen a program testreszabására szolgáló `.vimrc` nevű konfigurációs állományt is átmentettem, miáltal is ez a `gvim` hajszálra ugyanúgy viselkedik, mint az elődje a Windows alatt. A Linuxra való áttérésebből a képernyőn csak annyi látható, hogy Windows alatt a `gvim` menüsora angol nyelvű volt, most meg magyar.

Mindez igazolni látszik azt a meggyőződésemet, amely szerint a mélyreható változások többnyire a színtalpak mögött mennek végbe, míg viszont a látványosak leginkább a felszín újramozolásában merülnek ki, s közben a lényeg ugyanaz marad.

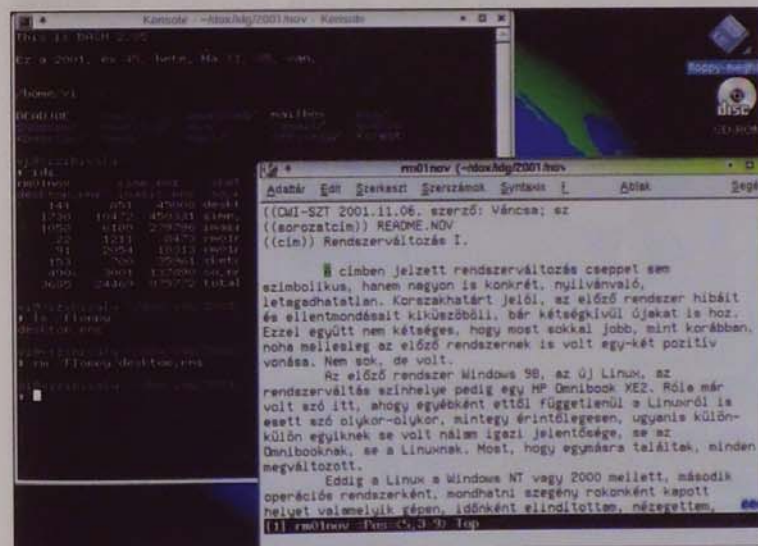
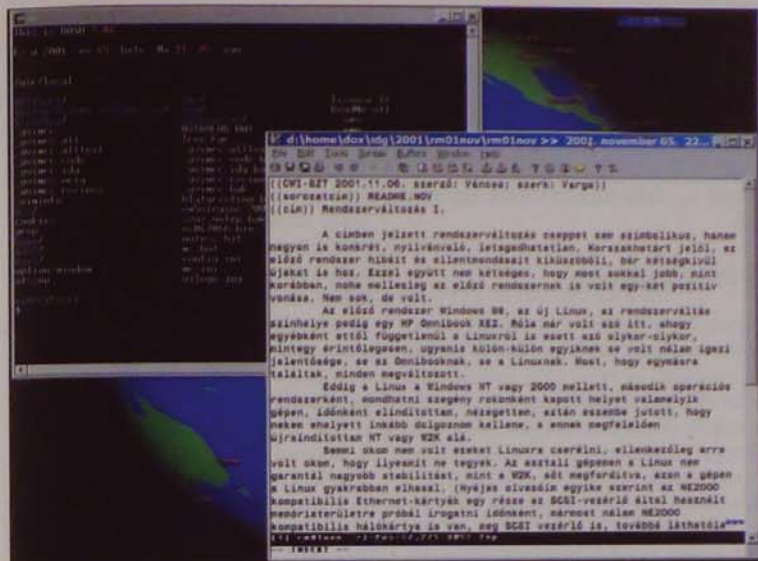
A múltat végképp eltörölni

Ami mármint a telepítést illeti, annak az egyetlen általam észlelt nehézsége az, hogy a SuSE Linux a Windows szétbombázásának gondolatától visszaborzad. Ehelyett inkább a Windows-partíció méretének csökkentését javasolja, ami persze csak FAT állományrendszer, azaz leginkább Windows 9x mellett működik, és ez így rendben is van, hiszen W2K vagy XP mellé nem kell Linuxot telepíteni, mert minnek. Én viszont nem korlátok közé akartam szorítani a Windowst, hanem eltávolítani, s ennek az igénynek a komolyságát a SuSE Linux kissé nehezen fogja föl. De aztán felfogja, s utána minden gyönyörű. Természetesen az a gondolat, hogy a rendszer rögtön használható lesz, föl se merült. Most felteszem, aztán majd lépésről lépésre működésbe hozom a különféle főbb komponenseket, mint például hangkártya, infravörös interfész, modem, hálózati kártya, meg a többi, s a végén talán az ADSL-re is rá tudom kötni, vagy ha mégse, akkor majd csak találok valaki okos embert, aki megoldja, ha nem előbb, akkor utóbb. Végül is ez a gép egy éve várja, hogy valami értelmesebb rendszer kerüljön rá, most akkor pár hét ide vagy oda igazán egyre megy.

A legnagyobb gondot nyilván a Card-Bus szabványú hálózati kártya bemutatása fogja jelenteni – enélkül az ADSL sajnos nem működik, ám nyilván ez is megoldódik majd valahogy.

A piszkos tizenkettő

Előbb azonban kiválogatom azokat az alkalmazásokat, amelyekre szükségem lesz. Alapelvek egyszerű: szövegszerkesztő kell, ergo felteszem mindet, ami a disztribúcióban található. Ha tizenkettő van, akkor felteszem mind a tizenkettőt. Levelezőprogram ugyancsak

1-2. kép. Fent a Windows 2000 munkaaasztalt látjuk, ahogy nálam kinéz, alul pedig a Linux/KDE 2.2.1-et, ahogy az Omnibookon megjelenik. A felszín hasonló, csak a lényeg különbözik valamelyest

kell, jöjjön tehát valamennyi. Ezzel szemben amatőrrádiós, matematikai, mérnöki, tudományos alkalmazásokra momentán nincs szükség, grafikus alkalmazás gyanánt a Gimpen kívül nem kell semmi, pláne nem ebből a felhozatalból, továbbá erre a gépre nem kellenek multimédiát, illetve hangot kezelő programok (ez a két kategória szét van választva valamiért), végezetül pedig egyhangúan sorjázó mindennapjaimban a menstruáció-naptár használatának se igazán találnék helyet. Bár ha be van jelölve az alapértelmezés szerint telepítendő köze, akkor a fene ott eszi. Mindemellett a válogatást elkapkodni nem célszerű, nehogy például az IrDA-kezelő, a Pison-link protokollja vagy bármilyen más hardverspecifikus dolog kimaradjon. Ha valami egyéb marad ki, az túlélhető.

Annyit mindenesetre tisztán kell látnunk, hogy az a néhány linuxos prog-

ram, amely a Windows-alkalmazások között is lábdába rúghat, az a Windows-arenában már megjelent. Ilyen mindegyiket a StarOffice, aztán a Gimp, a Cnu C/C++ fordító, a két klasszikus Unix-szövegszerkesztő, tehát a vim és az emacs, a lynx nevű karakteres böngésző, és végül, de nem utolsósorban a bash shell és a hozzá tartozó segédprogramok. Ennyi van, legalábbis a személyi használatra szolgáló alkalmazások kínálatát tekintve; a nagyvállalati környezetben használatos termékek vagy más szóval az üzleti megoldások piacán persze nem vagyok otthon, úgyhogy arról nincs mit mondanom. (Apropó, StarOffice: a disztribúcióban szereplő 5.2-es verzió magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzője nem sokat ér, úgyhogy a Windows 2000-et végül mégiscsak el kellett indítanom. Változást tekintetben a 6.0-s magyar változat hoz, remélhetőleg nemsokára.)

Egyébként is a telepítésnél hagytuk abba az előbb, ami, mint mondtam, egy kerek óra; annak a zöme a telepítendő alkalmazások kiválogatásával megy el. Ha ez megvolt, a többi már nem a mi dolgunk, a cucc felmelve magától, és utána a rendszer mindenfajta újraindítás nélkül, azonnal használható.

Kártyagondok

Magyar a billentyűzetkiosztás, a rendszerüzemeltetés és a dokumentáció nagyobb része, továbbá működik a hangkártya, pedig ez még a közelmúltban is a kernel újrafordítását követelte. Más kérdés, hogy a telepítő nem ismerte föl a hálózati kártyámat, de hát jó előre tudtam, hogy ennek így kell lennie.

Mindazonáltal megpróbálom a rendszert a kártya felismerésére bírni, ez természetesen nem sikerül, kártyám a támogatott termékek listáján sem szerepel, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy beüzemeléséhez igen komoly, nagytestű, hűs szakértőre lesz majd szükség. Hogy mást ne mondjak, a kézi beállítás eszközeit én még csak meg se találom. Eljutok ugyan egy párbeszédablakig, ott bejelentem, hogy azonosítatlan és megvetésre méltó hardvereszközöm egy PCMCIA-kártya, amit a későbbiekben az eth0 becenévvel illetnék, statikus IP-címet természetesen nem szánok neki, azt kapja, amit a DHCP szerver elébe lökni kegyeskedik. Ennyi. Több kérdés nincs, igaz, nekem se nagyon volna további mondanivalóm. A befejezés gombra kattintok, a rendszer pedig annak a véleményének ad hangot, hogy hálókártya-ügyekben inentől minden fáj. Örülök annak, hogy örül, de a bejelentésével ezen túlmenően nem tudok mit kezdeni.

Mellesleg a SuSE Linux 7.3 állítólag a saját erejéből hozza létre az ADSL-kapcsolatot, azaz semmifajta külső PPP over Ethernet szoftverre nincs szükség. Ha már úgyis a hálózati beállításokat nézegetem, vetek egy pillantást arra is. A párbeszédablak elég viccesen mutat, van egy üres hely az azonosítóhoz, egy a jelszóhoz, egy az Ethernet-kártya nevéhez, és van egy „Kész” feliratú nyomógomb. Kitöltök mindent, kártyánév gyanánt beírom, hogy eth0 – mintha legalábbis csakugyan volna egy ilyen nevű eszközöm –, továbbá kipipálom a „firewall aktiválása...” opciót, a befejezésre kattintok, aztán annyi.

Majd a szakértő megcsinálja nekem a hálózati kártyát is meg az ADSL-kapcsolatot is. Karácsonykor én már vidáman fogok internetezni erről a gépről.

minden nagyon szép lesz, angyalhaj, csillagszóró, szaloncukor.

Később észreveszem, hogy a panelelmen – ez a Windows alatti taskbar megfelelője – új motívum, egy villásdugóra emlékeztető képződmény látható. Rá kattintok a jobb gombbal, azt mondja, hogy ő a KInternet nevű tárcsázóprogram. Ráhagyom, viszont ha ennyire büszke önmagára, akkor a bal gombbal is rá fogok kattintani, előbb azonban, für alle Fälle, megkeresem a hálózati kábel végét, és gyöngéd, ám határozott mozdulattal a kártyán látható részbe dugom. Klicsk, és az ADSL-kapcsolat abban a pillanatban létrejön.

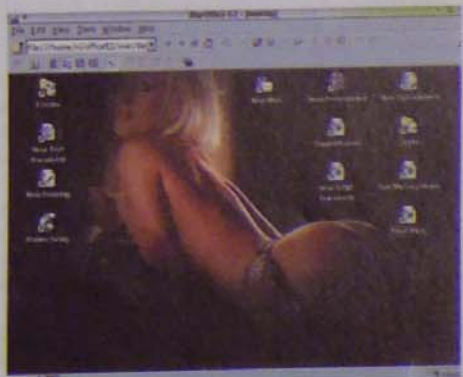
Windows 2000 alatt ez azért egy paraszthajszállal kacifántosabb. És persze nemcsak ez.

Még egyszer az ékezetekről

Legyen szabad egy levélváltást minden kommentár nélkül idemásolnom.

Tisztelt Váncsa István úr!

Nemrég a kezembe került egy, az SZT hasábjain megjelent frása, és ezzel kapcsolatban bátorodom zavarni levelemmel. Ritkán szakítok időt újságolvasásra, de régóta szívesen olvasom a README sorozatot (alkalomadtán egy üveg sört is felbontok az olvasáshoz). Az idei 38. számban, ha emlékezetem nem csal, a nem honosított W2K verzió alatt az ő és ú betűik ékezetek kód-tábla-transzformációból eredő ő és u betűre változásáról panaszkodott. A közelmúltban installáltam számos W2K rendszert, és én is találkoztam a problémával. A megoldás egy kis internetes kutakodás után (bár direktben sehol sem találtam rá információt) megszületett. A használt input locale-hoz alapértelmezésnek a Central Europeant kell beállítani a Regional settingsben. Sok bosszúságtól kímél meg azóta is ez a kis információ (lévén a honosított Win verziókat lehetőség szerint bottal sem piszkáljuk; mióta a Win95 első magyar

3. kép. A SuSE Linux 7.3 a StarOffice 5.2-t tartalmazza, espedig magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzővel együtt. Ennek a modulnak a képességei azonban oly igen szerények, hogy ezt a szöveget inkább Windows 2000 alatt, Microsoft Wordben csiszoltam készre

4. kép. Részle a disztribúciónak a Gimp 1.2.2 némiképp magyarított változata. A „némiképp” szó itt azt jelenti, hogy a helpet sűgónak hívják, viszont a szövege angol nyelvű maradt

5. kép. A Konqueror a KDE-be integrált állománykezelő-webbongésző. Hasonlít az Internet Explorerre, de csak kicsit

verziójában a CD-ROM beállításainál az „auto insert notification” valami rejtélyes módon „figyelmeztetés automatikus beszűrésa”-ként fordítódott a szakértő kezek által, ódzkodom szellemi egészségemet ilyen megterheléseknek kitenni).

Bízom benne, hogy nem feleslegesen írtam e sorokat és ha ezzel elenyésző mértékben is de előmozdíthatom a szakácskönyv mihamarabbi megjelenését, örömmel tölt el. Azok a részek, melyeket az illusztrációkból kislalibizáltam, most rá gondolván megindították a nyálelválasztásomat és az újságban teljes terjedelmében fellelhető Tarisznyarák Viktória módra recept királyrákkal is nagyon izlett, még nem ismertem.

Sok felbukkant egyéb gondolatomat idő hiányában nem zűdítom Önre, továbbibabban tisztelettel üdvözlöm és jó egészséget kívánok!

Ziemer Sándor

Kedves uram,

mindeddig megeskűdtem volna, hogy a Regional Settingsben a Central European van beállítva, azonban én most már saját magamnak se hiszek. Megnéztem, semmi se mutatta, hogy nem a Central European az alapértelmezés, éppen ellenkezőleg, én azonban beállítottam megint. És mit ad isten, mostantól nem vesznek el az ékezetek. Sőt konzolon futó editorban is leírhatom, hogy Öt szép szűzlány örült írót nyúz, idemácsolom, hibátlan. Biztos voltam benne, hogy W2K alatt nincs ilyen, és mégis.

Hátalatt lélekkel gondolok Önre.

Mellesleg a noteszgépemre pár napja Linuxot pakoltam, ott pillanatig se volt gondom a magyar ékezetekkel, és másal se nagyon. Csak ugye az nem egy felhasználóbarát rendszer, ellentétben a Windowssal, ami egyszerű, mint egy pofon. Hát persze.

Üdv.
V/
vancsa.i@axelero.hu

Ennyi a rendszerváltás alaptörténete, ami ezen túl van, az inkább érzelmi jellegű, és mint ilyen, csak metaforikusan írható le; ezzel együtt teszek egy próbát.

H for Happiness

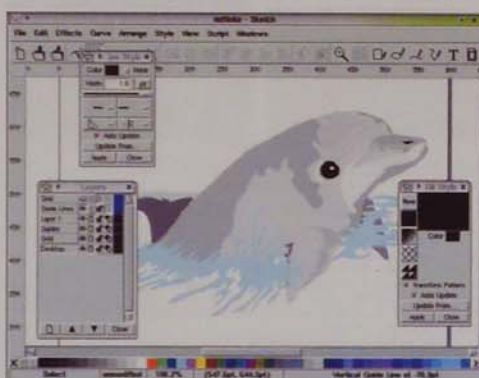
Képzelen el nyájas olvasóm egy szegényes, ám tiszta, rendezett tanyát valahol az országút mentén, ahol nyájas olvasóm naponta elhalad; a szegényes, ám tiszta és rendezett tanyán pedig egy nincstelen parasztleány éldegél. Nyájas olvasóm már szóba is elegedett ezzel a nincstelen parasztleánnyal, sőt időnként kisebb szívességeket tesz neki, például sőt, szeget, petróleumot vásárol a nagyvárosban, és hazafelé menet beadja

poligám vagyok, így aztán még a romantikus szerelem luxusát is megengedhetem magamnak, ha ugyanis a házi fűstölt oldalason és az erdei számócapálínkán kívül szükségem van még valamire, akkor fölkeresem másik asszonyomat, aki a városban lakik. Ám ha egyetlen asszonyt tarthatnék csupán, akkor az nem a nincstelen parasztleány volna, hanem a gazdag korcsmárosnő, vagyis olyan életformát kellene választanom, ami ugyan mindenfajta vadregényes báj híján szűkölködik, viszont amúgy kibírható.

Szívügy

Számomra tehát a Linux valamifajta szerelem, persze nem az a lánggal égő, vulkanikus fajta, hanem csak amolyan szelíd, őszies, avarillatú dolog. Megint másoknak a Linux egyfajta világnézet, ideológia, forradalom-, sőt valláspótlék, amihez én nem tudok hozzájárulni, de nem is akarok.

Visszont: ha mostanában új lapot indítanék, akkor keresnék egy linuxhíttű rendszergazdát, és az egész szerkesztőségem Linux alatt dolgozna, kivéve természetesen a tördelőket, minthogy kiadványszerkesztő alkalmazás Linux alá nincsen egy se. Rajzolóprogram van, a CorelDRAW, de ez önmagában nem elég az üdvösséghez. Továbbá nincs a Dreamweaverhez fogható webtervező alkalmazás, nincs webgrafika-készítő, ami-

6. kép. Ellentétben azzal, amit a múlt hónapban írtam, létezik freeware vektoros rajzolóprogram. Sketchnek hívják, és része a SuSE Linux 7.3 disztribúciónak. Nem éppen az Illustrator súlycsoportja, de a maga nemében működik

neki a tanyára, cserében a nincstelen parasztleány házi fűstölt oldalassal és erdei számócapálínkával kedveskedik, ám ezzel vége is. Így telnek-múlnak az évek egymás után, míg nem egyszer nyájas olvasóm életében valami megváltozik, egy őszi estén kezét nyújtja a nincstelen parasztleánynak, és nem megy tovább, hanem ott marad a tanyán mindörökké. És attól a pillanattól fogva teljes bizonyossággal érzi, hogy ezt a nincstelen parasztleányt Önnek rendelte az ég, mert az Önök együttléte annyira természetes, annyira magától értetődő, meghitt, és annyi csöndes boldogsággal van átitatva, hogy Önök kétségkívül összetartoznak, összetartoztak és össze is fognak tartozni mindhalálig.

Így vagyok én a Linuxszal, ő a nincstelen parasztleány, és én vagyok az, akit a fentebbi példázatban nyájas olvasóm volt kedves eljátszani. Kapcsolatunk lényege abban áll, hogy az én szokásaimnak, felhasználói stílusomnak és igényeimnek a nincstelen parasztleány sok tekintetben pontosan megfelel. Másban meg nem, de az nem számít, ugyanis

ilyen például az ImageReady, nincs Flash, és még sorolhatnám, de minek. Képzelnék el egy áruval tömött, nagy szoftverkereskedést, ami ott látható, az Linux alatt mind nem létezik, egyszerűen a parasztleány csakugyan nincstelen. Visszont a szerkesztőségi számítógépekre nem is kell több, mint ami a StarOffice-ban és így a SuSE Linux 7.3-ban eleve megvan, sőt gyanítható, hogy ennél több a munkahelyi számítógépek igen nagy hányadára se kell.

Továbbá ebből a szerkesztőségből a vírusfertőzésben fetregő Outlook/Outlook Express a bizalmas belső dokumentumokat nem küldöznék szűjjele a szélrózsa minden irányába, a külső szerzők által kézirat gyanánt beküldött vírusnyeszetek pedig annyit ártanak nekünk, mint völgyzáró gátnak a fecskeszár.

Boldogok volnánk. Persze lehet, hogy a Linuxot megszokni nem tudó munkatársaim egyenként felkötnék magukat, de hát előbb-utóbb úgyis meghalunk mindannyian.

VÁNCSA ISTVÁN

CHECK POINT
NG
NEXT GENERATION

**Váltson
velünk!**

Cisco PIX, Altiga vagy
NAI Gauntlet tűzfalait
2001. december 31-ig
50% kedvezménnyel

cserélheti a

CHECK POINT™
NEXT GENERATION
biztonsági megoldásaira.

WE SECURE THE INTERNET

CHECK POINT
Software Technologies Ltd.

ZF 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
Cím: 1016 Bp., Hegyfia út 5. Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
Web: <http://www.zf.hu> E-mail: sales@zf.hu

46009

A SoftSonic™ cég által kifejlesztett forradalmi megoldás - a Fluid Dynamic Bearing (FDB) motor - beépítésével megszületett a világ egyetlen szuper gyors csendes meghajtója. A Barracuda™ ATA IV egylémezes modell 2.0 dB sugárzása forgás közben és 2.4 dB-es keresés közben. Az ember fül számára nem érzékelhető hangja 2.5 dB alatt van. A Barracuda™ ATA IV az első 7200 RPM-es meghajtó, amely 80 Gbyte fölött két lemezt használ. A meghajtó belső adatátviteli átlagos sebessége -89.3 Mbyte percenként - így elég gyors ahhoz, hogy egy egydrás MP3-as zenei anyagot egy percnél belüli másoljon. A Barracuda™ ATA IV olyan gyors, hogy egyidejűleg nyolc filmet sugároz DVD minőségben, egyetlen filmkocka kihagyása nélkül!

Neves nyelvre fordította: Székely István, szekely@szekely.com

Seagate. Mindig a legmegfelelőbb választás!

DISTRIBUTED BY
ASBIS

Seagate

www.asbis.hu
info@asbis.hu

Asbis Magyarország Kft.
1139 Budapest, Váci út 81-85.
Tel.: 236-1000, Fax: 236-1010

46000

RSE RANDOM SOFTWARE INC.

➤ CORE – Integrated Banking System

The Core Bank Information System provides Client/Server technology to provide advanced, highly flexible online information access for retail and commercial banks.

➤ Internet Banking

We provide access to Internet banking products and services from industry leaders. These products can be integrated your core software systems to provide a seamless interface for your customers.

➤ Professional Services

We have extensive intellectual capital and professional services resources, including banking consultants, business and technical analysts, product development and project managers.

We focus on a **high a high standard** for service excellence. We are committed to that standard and to the success of each and every customer we have the privilege to serve.

Contact
Hungarian Representation:
Pacific Random Software Inc.
Datex Kft.
Centerpoint Financial 500 Suite 305
Budapest 1126, Vöröskő u. 11/a
MacArther Boulevard, Irvine, California 92612
Tel.: 201-8486

48027

Gyors, színes, lézer

Tesztlaborunk a Xerox legújabb munkacsoportos színes lézernyomtatóját próbálta ki. Horváth László tapasztalatai szerint a Xerox Phaser 7700-at a gyors nyomtatás mellett a minőségi képelőállítás jellemzi.

A jelek szerint az idei év átöröklését hozott a lézerműködésű csoportos színes nyomtatás területén. Minden eddiginél fürgébben állítható elő színes nyomtatás az idei év legjobbjaiknak segítségével. A dolog magyarázata a nyomtatási technika új alapokra helyezésében keresendő. Az idei sláger, az egyemenetes színes nyomtatás képviselője a tesztlaborunkban járt Xerox Phaser 7700 is (1. kép).

Négyet egyszerre

Mindeddig az volt az elfogadott nyomtatási módszer a színes lézernyomtatóknál, hogy a négy nyomtató alapszint – cian, bíbor, sárga és fekete – oldalanként egymás után állították elő: az egyetlen lézertörzs színként rajzolta fel az oldal képét a fényérzékeny (jellemzően szelén-) hengerre, s ezáltal az oldal négy menetben készült el. Ertelemszerűen a színes nyomtatás sebessége negyede lett a fekete nyomtatók előállításának. A módszernek egyrészt fizikai, méretbeli okai voltak; mert kezdetben a négy festéktartály elhelyezése is hatalmasra növelte a színes lézernyomtatókat. Másrészt mivel gyakorlatilag négy egyszínű lézernyomtatót kellett volna egybeépíteni, az az akkor egyébként is magas árakat még feljebb tornáztatta volna.

Azóta sokat fejlődött a technika, és ötletes megoldásokkal a méreteket is sikerült lejjebb szorítani. Idén az első egyemenetes nyomtatók az optikák miatt nagyobb helyigényű lézert helyett a LED-es megvilágítást alkalmazták: világítódióda-sorok aktiválták a megfelelő képpontokban az immár négy szelénhengert, és a papírra egyszerre került át a négy színű nyomtatás. Az Oki volt a tandem technológia (az egymás után „ülő” LED-sorok miatt hívják így) kifejlesztője, de más gyártó is kirikkolt LED alapú színes készülékek.

Maga a Xerox is bemutatott egyemenetes munkacsoportos nyomtatót: a tesztlaborunkban járt Phaser 2135-ben az

Okitol vásárolt LED-es mechanikát találtak. De a Tektronix fejlesztőcsoport 18 éves színes lézeres tapasztalata egy valódi egyemenetes színes lézert is az elsők között hozott létre (azért járt már tesztlaborunkban egy Ricoh Aficio

hajtóprogram változatos szolgáltatásokkal segíti a felhasználót a „háziyomda” kihasználásában. Kérhető kicsinyített-nagyított nyomtatás, több oldal egy oldalra tétele, vízjeles és tükrözött nyomtatás. A nyomtatóba épített lapfordító

után csak jóváhagyás után készül a többi és a tárolt nyomtatások számítógépi külső előállítására (előre elkészített, többször kellő anyagok – szórólapok, dokumentációk, kérdőívek stb. – bármikor kinyomtathatók a merevlemezről a kezelőpanel segítségével). Változatos papíradagoló és -fogadó eszközök kapcsolhatók a Phaser 7700-hoz – mi az első tálcával felvértezett 7700GX típusú vizsgáltuk –, és a kellékanyagok kellő mennyisége is segíti a mind zavartalanabb üzemeltetést.

A beépített színkezelés automatikusan optimalizálja a nyomtatás színvilágát, de lehetőség van valamely ismert szabványos színkorrekció (például Swop, Euro-scale stb.) alkalmazására.

1. kép. Xerox Phaser 7700

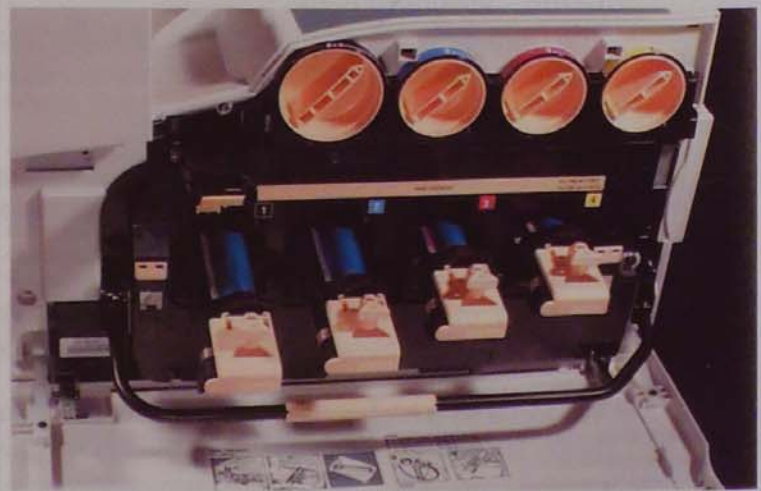
AP3800C egyemenetes színes lézernyomtató is). A Phaser 7700 kifutó A/3-as lapméretű készülék, és gyakorlatilag egymás mellett tartalmaz négy lézernyomtatót (2. kép). Színenként egy időben készülhet tehát a nyomtatás, és az átmeneti tárolószalag a kész festékmintát azonnal átadhatja a papírnak.

Jellegzetességek

Ez a technológia lehetővé teszi, hogy 22 oldalt lehessen vele percnként nyomtatni, színesben és feketében egyaránt. Tíz szövegegyedőnk nyomtatásának mért ideje igazolta a mechanika fürgeségét. Ehhez társul a nyomtató 100 ezer oldalas havi terhelhetősége, ami egyértelművé teszi, hogy munkacsoportok céljához tervezték.

CentreWare hálózati csatlóóját a telepítőprogram automatikusan megtalálta, miután a kezelőpanelen beállítottuk a készülék IP-címét. Ezután minden más beállítás már akár a beépített webkiszolgálón keresztül, böngészőből is elvégezhető. A PostScript Level 3 nyelvű meg-

MŰSZAKI ADATOK	
■ Nyomtatási sebesség [lap/perc]	22
■ Felbontás [pont/hüvelyk]	1200×600
■ Havi terhelhetőség [oldal/hó]	100 000
■ Maximális lapméret	Kifutó A/3
■ Papír tömeg [g/m ²]	60–169 (kézi: –220)
■ Bemeneti adagoló-kapacitás [lap]	3150=150+500 (+2500)
■ Lapfordító (duplex)	van
■ Beépített memória/maximum [MB]	256/512 (merevlemez: 5 GB)
■ Lapleíró nyelv	Adobe PostScript Level 3
■ Csatoló	Párhuzamos, USB, Ethernet
	10/100Base-T
■ Méret (szélesség×mélység×magasság) [mm]	Alapmodell: 644×493×682
■ Tömeg [kg]	82

2. kép. Felül a négy színtartály, alatta egy sorban a négy előhívóhenger a Phaser 7700 belsejében

(duplex) egység lehetővé teszi a füzetek előállítását, az 5 gigabájtos belső merevlemez a klasszikus többpéldányos nyomtatás (például 500 oldal 100-szor, oldalhelyesen) mellett is számos lehetőséget biztosít. Ilyen a titkosított anyagok előállítására (a nyomtatóból csak az elküldéskor megadott PIN-kód beütése után jön ki a dokumentum), a mintanyomatok papírtakarékos lehetősége (az első példány

Tapasztalatunk szerint is fotóminőségű nyomtatás az eredmény, még trükkös tesztképeinknél is. Ezt segíti a nyomtató 1200×600 pont/hüvelykes felbontása (felbontásmérő tesztábrák is igazolták ezt az értéket).

online: www.foldertrade.hu/phaser7700.htm
www.sz.hu/ujseg_archivum.php
 (2001/27, 35, 37)

Hogyan írunk alá digitálisan?

Szeptember elseje óta Magyarországon is törvény szabályozza a digitális aláírás használatát. A jogszabályi háttér azonban csak az egyik feltétele az internetes ügyintézés elterjedésének.

A digitális aláírás alapfunkciója ugyanaz, mint a kézi aláírás: igazolja a digitális formátumú okmányok, szerződések elismerését, letagadhatatlanná téve őket az aláíró felek által. A sértetlenség biztosítása, vagyis az utólagos módosítások kiküszöbölése a hagyományos aláírással már nehezebb, a számlák, szerződések aláírás/elfogadás utáni manipulálása a csalások egyik jól ismert típusa. A digitális aláírás ezt is tudja: gondoskodik a továbbított adatok és üzenetek integritásáról.

A digitális aláírás a titkosításhoz és a hitelesítéshez hasonlóan a publikus vagy más szóval aszimmetrikus kulcsú titkosítási eljárásra támaszkodik. Ennek a technológiának az a lényege, hogy a titkos vagy szimmetrikus kulcsú titkosítással szemben – ahol a titkosító és a megfejtő kulcs azonos vagy legalábbis az egyik a másikkal egyszerűen előállítható – a publikus kulcsú titkosításnál a rejtjelező és a megfejtő kulcs különböző. Így a titkos kommunikációhoz két kulcs kell, és az egyik a másikkal nem állítható elő. Mintha az egyik kulccsal bezárt ajtót csak a másikkal lehetne kinyitni, és fordítva. A szimmetrikus kulcsú titkosításnak a legnagyobb problémája, hogy a kommunikáció előtt a kulcsot bizton-

ságos módon el kell juttatni a másik feléhez. A nyilvános kulcsú titkosításnál ez nem gond, mivel az egyik kulccsal titkosított üzenetet csak a másikkal lehet megfejteni, ezért a kulcs pár egyik tagja akár nyilvánosságra is hozható, innen ered az eljárás neve. A nyilvános kulccsal titkosított üzenetet csak a címzett – akihez a nyilvános kulcs tartozik – tudja a saját privát kulcsával megfejteni. A kétirányú kommunikációhoz két nyilvános-privát kulcs pár szükséges.

Nem kell többé toll

A digitális aláírásnál az aláíró a privát kulcsával titkosítja az üzenetet, és a címzett ezt a nyilvános kulccsal fejti meg. Amennyiben sikerül a megfejtés, vagyis értelmes üzenetet kapott, akkor az üzenet csak a privát kulcsot birtokló feladótól származhat, hiszen a nyilvános és a privát kulcs szorosan összetartozik, a privát kulcs nélkül más nem tud olyan titkos üzenetet generálni, amely a nyilvános kulccsal megfejthető lenne.

Vagyis a digitális aláírás pont fordított módon alkalmazza a nyilvános-privát kulcs párt, mint a titkosítás, amelynél a nyilvános kulccsal történik a titkosítás, és a privát kulccsal a megfejtés.

Ez persze azt is jelenti, hogy a nyilvános

kulccsal bárki megfejtetheti a digitálisan aláírt üzenetet, ellenőrizve az eredetiségét. Sok esetben pontosan ez a cél, például valamilyen hatóság által kibocsátott digitális okmányról, a hatóság nyilvános kulcsát felhasználva bárki ellenőrizheti, hogy eredeti-e.

Az eljárásnak két fő problémája van. Az első, hogy a nyilvános kulcsú titkosítás meglehetősen számításgépes, még a mai hardvereszközökkel is viszonylag lassú. Ez azért okozhat gondot, mert digitális aláírás készítésére, illetve az üzenet hitelességének az ellenőrzésére nemcsak egy viszonylag nagy teljesítményű PC előttülve lehet szükségünk. Az eszköz lehet valamilyen hordozható PDA vagy akár egy mobiltelefon is.

A második probléma, hogy a digitális aláírásra szolgáló titkosítás alaposan megnöveli az üzenet méretét, legalább a kétszeresére. Képzeljük el, mondjuk, a *Magyar Közlönynek* egy digitális példányát, amely csupán a digitális aláírás miatt több mint a kétszeresére duzzad. Ennek a megoldására alkalmazzák az úgynevezett hash függvényt. A hash függvény az üzenetről – amely lényegében 1-es és 0-s bitek halmaza – egyfajta lenyomatot, egy digitális számot készít. Ez a lenyomat három figyelemre méltó tulajdonsággal rendelkezik. Az első, hogy elkészítése viszonylag kis számítási teljesítményt igényel, második, hogy a hossza (mondjuk 160 bit) független az üzenet hosszától, különböző hosszúságú üzenetekről egyforma hosszúságú lenyomatot készít. Végül a harmadik fontos jellemzője, hogy két, egymástól akár egyetlen bitben eltérő üzenetről különböző lenyomatokat generál. Az nem fordulhat elő, hogy különböző üzenetekről azonos legyen a lenyomat. Az üzenet kibocsátója ezek után már csak ezt a lenyomatot titkosítja a privát kulcsával és mellékeli az üzenethez.

Az üzenet ellenőrzője szintén elkészíti az üzenet hash lenyomatát, a nyilvános kulccsal pedig megfejti az üzenethez csatolt lenyomatot, és összehasonlítja a kettőt. Ha megegyeznek, az üzenet csak

a privát kulcs tulajdonosától származhat. Az üzenet integritását a hash függvény biztosítja, ha valaki megváltoztatja az üzenetet, hiába illeszti hozzá az eredeti digitális aláírását, a két lenyomat különbözősége leleplezi a csalást.

A digitális aláírás két kommunikáló fél között „önmagában” is használható, de általában a publikus kulcsú titkosítási rendszer részeként alkalmazzák.

Gsupán a pontosság kedvéért

A hash függvény nem egyetlen eljárás, hanem egy egész eljárás család. Az itt említett eljárás a kulcs nélküli hash függvények csoportján belül a módosított detektáló eljárások közé tartozik.

A digitális aláírás elvét 1976-ban a publikus kulcsú titkosítás két atyja: *Whitfield Diffie* és *Martin Hellman* mutatta be, de az első gyakorlati megvalósítás 1978-ban az RSA-alapítók (*Ron Rivest, Adi Shamir* és *Leonard Adleman*) nevéhez fűződik. Azóta többféle digitális aláírás technikát is kidolgoztak.

A digitális aláírás technikák két nagy csoportba sorolhatók, a fent említett esetben a digitális aláírás az üzenetnek egyfajta melléklete, így az üzenet az eredetiség ellenőrzése nélkül is elolvasható. A gyakorlatban ez a legerjedtebb. A másik kategóriánál az üzenet együtt van titkosítva az aláírással, így az üzenet megfejtése és az eredetiség ellenőrzése nem választható szét.

A digitális aláírások külön kategóriáját alkotják az egyszeri (one-time) aláírások, amikor a küldő minden egyes üzenet aláírásához külön privát kulcsot használ, vagyis a címzettnek minden üzenet ellenőrzéséhez új nyilvános kulcsra van szüksége. Ezzel a módszerrel hitelesíthetők olyan dokumentumok, amelyekhez egyidejűleg több félnek az aláírása szükséges.

CSÖRIÁN SÁNDOR

+online: www.hirek_arch.php
(2001. 2. 6., 5. 29.)

A lehetőségek határtalanok: JBuilder, a vezető Java fejlesztői megoldás.

A JBuilder 6 újdonságai:

- Vizualis kód-nyelv EJB 2.0 tervezés
- UML kód megalkotás
- Kiszolgálói alkalmazásfejlesztés támogatása
- Borland Enterprise Server fejlesztői környezet támogatása
- Javabeleg dokumentációs eszközök és wizardok
- Mac OS X támogatás a Windows, Linux, Solaris mellett

Java Enterprise Technológiai Nap
2001. november 29-én a Sun Microsystems támogatásával

ÚJ!
Terméktámogatási ajánlat az Enterprise fejlesztőeszközökhöz! A részleteket keresse honlapunkon!

telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 363 00 98
e-mail: info@borland.hu

www.borland.hu

Megjelent a Kylix 2!

A Delphi 4-hoz hasonlóan a Kylix 2 is az IDE által megalkotott enterprise szintű funkcionálisitást nyújtja!

TANFOLYAMAINK

Tudtában is vagyunk a legújabb fejlesztésekről, és a legújabb tanfolyamainkat azonnal elkezdheti megkezdni!

Delphi - Kylix	kezdő: nov. 26., dec. 10. folytató: december 3. - 5.
InterBase - SQL	kezdő: december 19. - 21.
C++ Builder	kezdő: december 10. - 12. folytató: december 17. - 19.

Jelentős kedvezmény!

diákoknak, tanároknak, oktatói intézményeknek egyes termékeinkre!

www.szft.hu

Hirdetésfelvétel: Kereskedelmi Iroda
Telefon: 474-8860 • Telefax: 302-0299
E-mail: hir@ldg.hu

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az F-Secure Anti-Virus programmal végezzük, melyet a 2F 2000 Kft., a szoftver magyarországi képviselője biztosít.

<http://www.2f.hu>

A NYERŐ GÉP

PORTOCOM
notebookMinden Portocom
notebook mellé...Ajándék:
Samsonite táskaNyeremény:
Sony kivetítőInfoline: (06 1) 203 9269
www.portocom.hu

PORTOCOM
NOTEBOOK
Legtöbb érték, plusz a notebook

SONY kivetítők

Az akció keretében 2001. december 27-ig minden Portocom notebookot vásárló egy Samsonite táskát kap ajándékba. A vásárlók között 2001. december 28-án 11 órakor a Portocom Rt. bemutatásában (1115 Bp., XI. ker. Ballagi Mór u. 14.), közzéjövő jelenlétben ki-szólásra kerül egy Sony kivetítő. A nyertest postai úton értesítjük. A nyeremény adóvisszatartást a Portocom Rt. lekezeli.

48014

TERMÉK ÉS ...

Izmos feladatok –
vékony kliensek

Meglehetősen ritkán lehet értesülni olyan hazai hálózatépítési projektekről, amelyekben a vékony klienses technológia jut meghatározó szerephez. Akad azonban ilyen példa is.

AXVIII-XIX. Kerületi Bíróság SunRay rendszerének telepítését Laky Norbert, az Informatikai Főosztály vezetőjének irányította. Az új rendszer kiépítésére a bíróság 2000 őszén lezajlott elköltözése kínált kiváló alkalmat. Az új rendszer kiépítésére az új épületben zöldmezős beruhásként nyílt lehetőség, s a bíróság, valamint az Icon Kft. szakemberei – rendhagyó módon – a vékony klienseken alapuló technológiát részesítették előnyben.

A cél egy egységes hardver- és szoftverkörnyezet kialakítása volt, minden szempontból előrelépést kínálva a költözés időpontjában alkalmazott rendszer adottságaihoz és teljesítményéhez viszonyítva.

Elváráslista

A Fővárosi Bíróság igen tekintélyes elváráslistát juttatott el Kispestre, a tételek között szerepelt a folyamatos rendelkezésre állás, a megfelelően magas szintű informatikai biztonság, az olcsó üzemeltetés, a megfelelő kompatibilitást biztosító irodai programcsomagok és az adatbázisok (Jogtár, Lajstrom) használatának lehetősége.

A vékony klienseket alkalmazók mellett az egyéb rendszerek lehetőségeit is elemezték, ezek azonban végül különböző okok miatt nem feleltek meg a kívánalmaknak. A Cégbíróságon a vizsgálat idején alkalmazott rendszer – SCO Unix alapú PC szerverekből, DEC VT terminálokból, soros kábelhálózatból állt – fizikailag és erkölcsileg is elavultnak bizonyult. A felhasználók meglehetősen puritán alfanumerikus felületen dolgoznak, amely helyett 2000-ben már egyértelmű elvárás valamilyen grafikus interfész. Viszont a rendszeren modern háromrétegű alkalmazás fut, és nincsenek kényeszek a hardverpark folyamatos cseréjére, bővítésére.

A hagyományos PC alapú hálózatokkal szemben is kifogások merültek fel, mind az operációs rendszerek, mind a szükséges hardverpark és szerverpark miatt (a központosított menedzselésű és üzemeltetésű modern vékony PC-s operációs rendszerek igencsak izmos hard-

vert igényelnek), így végül a szakértők a vékony klienses rendszer kiépítését határozták el. A rendelkezésre álló alternatívák között felmerült a Network Computer (NC), a Windows alapú terminálok (WBT) és a SunRay technológiája.

Homogén környezet

A Laky Norbert által vezetett csapat végül a SunRay mellett döntött, ezáltal tiszta Sun-megoldásokra építette fel az informatikai rendszert. A rendszer kiszolgálásáról egy Sun Ultra Enterprise 250-es szerver gondoskodik, mely két UltraSPARC II-es processzorral, két gigabájt memóriával és a feladatoknak megfelelő mennyiségű háttértárral rendelkezik. Ehhez az ötvenöt darab SunRay 1 vékony kliens, valamint három hálózati nyomtató csatlakozik. Az adatátvitelről 3Com kapcsolókkal fölépített, 100 megabit/másodperces végszakaszokkal felszerelt strukturált hálózat gondoskodik.

A vékony kliensek valóban a lehető legkevesebb alkatrészt tartalmazzák, hiszen az infrastruktúrát kiszolgáló SPARC processzoron kívül egy hálózati kártya, billentyűzet, egér és a felhasználók jogosultságát ellenőrző SmartCard-olvasó foglal helyet a nagy felbontású színes LCD-monitor mellett. A vékony kliens vezérlését szintén a SunRay szerver-szoftvere végzi.

A bejelentkezés, azaz a SmartCard által végrehajtott azonosítás után a felhasználók X Window grafikus felületről indíthatják és használhatják a programokat. A SmartCard a biztonsági rendtartás által megkövetelt azonosításon kívül, a

HotDesk architektúrával együttműködve lehetővé teszi a rugalmas terminálváltást (azaz ha a felhasználó kiveszi a kártyáját az éppen használt kliensből és egy fizikailag másik helyen lévő kliensbe dugja be, a munkáját onnan folytathatja, ahol éppen abbahagyta).

Háttérben

A HotDesk technológia segítségével minden adatfeldolgozás a háttérben, a központi szervereken történik, így a felhasználói környezetet át lehet helyezni a munkacsoport éppen aktuális kliensére, oda, ahova a felhasználó éppen bejelentkezett. A központi adminisztrációjú hálózat egyszerűsíti a szükséges frissítések végrehajtását, szükségtelenné téve az egyedi telepítéseket is.

A Solaris operációs rendszert futtató alkalmazások nagy többsége módosítások nélkül képes futni a SunRay szerveren is, kihasználva a virtuális X11 eszközeit. Ez utóbbiak valósítják meg a szokásos ki- és bemeneti eszközök emulálását, míg a távoli eszközökön megjelenő felhasználói felület alacsony szintű parancsok útján jön létre. A HotDesk által biztosított felhasználóikörnyezet-váltás, illetve a központi adatkezelés és -tárolás miatt a kliensek esetleges meghibásodása esetén sem jelentkezik adatvesztés, és a munka is – a fizikai helyváltoztatást leszámítva – zökkenőmentesen folytatható.

A felhasználók igényeinek megfelelő szoftverpark alapeleme a StarOffice irodai alkalmazáscsomag Solarisra fordított 5.2-es változata. A javítások révén a program néhány eleme jóval barátságosabban viselkedik, könnyebb a használata, s az integrált magyar helyesírás-ellenőrző is komoly segítség a munkában. A bírósági gyakorlat a CD Jogtár folyamatos használatát is indokolja, a szerveren a natív linuxos verzió fut. Ezt a kliensek szintén az X Window környezetben keresztül érhetik el, csakúgy, mint a Netscape Navigatorot.

Fontos kérdés volt a rendszer kialakításakor a kompatibilitás megteremtése a Windows alapú rendszerekkel, illetve a NetWare-rel, valamint a munkaállomásokkal.

A CD Jogtárat mind a SunRay kliensekről, mind az épületben még meglévő windowsos munkaállomásokról el lehet érni. A megoldás alapja a már említett Linux alapú szerver. A Windows munkaállomások a Samba programcsomag segítségével NT fájlszervernek látják a Linux szerveret, és az így kialakított Windows-doménbe bejelentkezve férnek hozzá a CD-lemezhez és az alkalmazáshoz. A SunRay kliensek pedig az X Window környezetben keresztül futtatják a natív Jogtár alkalmazást a Linux szerveren mint alkalmazásszerveren. A NetWare szerver kötetit nfs-en keresztül képes olvasni mind a Solaris, mind a Linux szerver.

Az Icon Kft. munkatársai bemutatás keretében demonstrálták a bírósági informatikusoknak, hogyan lehet Windows alapú alkalmazásszervert illeszteni a SunRay környezetbe. A Windows alapú alkalmazásszerver Windows 2000 volt (de lehetett volna NT is) Citrix-Metaframe programcsomaggal. A megoldás lehetőséget biztosít natív Win-

dows-alkalmazások elérésére a SunRay kliensekről, sőt kivágási-beillesztési kapcsolat is lehetséges például az MS Word és a StarOffice között.

Költségek

A tapasztalatok szerint a megfelelő teljesítmény mellett a költségek is igen kedvezőnek bizonyultak, összehasonlítva a többi szóba jöhető megoldással. A vékony kliensek szükségtelessé tették az új, Windows alapú operációs rendszerek által megkövetelt költséges, nagy teljesítményű munkaállomások beszerzését, ez jelentős költségkíméléssel járt együtt. A Windows alapú vékony klienses rendszer (WBT) felépítése alig kisebb beruházás, mint a teljes PC-ken alapuló rendszer kiépítése, csupán a központi felügyelet jelenthet alacsonyabb működtetési költséget és kisebb karbantartási igényt, így megtakarítást is.

A SunRay költségei könnyen tervezhetők, világosan áttekinthetők. A rendszer telepítésekor, a hardverelemek és a megfelelő hálózat beszerzésekor és telepítésekor a kétféle rendszer hardverköltségei nem igazán tértek el egymástól, a szoftverpark kialakításakor és a rendszer üzemeltetésekor azonban több millió fo-

rintos megtakarítást jelent a SunRay alkalmazása.

A Solaris licence nem függ a felhasználószámtól, a StarOffice szoftvercsomag pedig szabad licenccelű szoftver, amely – a Star Division felvásárlása óta – része a SunRay-megoldásoknak. Az OpenWin-Gnome grafikus környezet további, nem elhanyagolandó megtakarításokat eredményez. A rendszerhez természetesen további – adatbázis-, webes üzleti – alkalmazásokat is lehet fejleszteni, ezek a kiszolgálón futva kezelik a kliensek képernyőit is. A Sun eddig a CDE-t (Common Desktop Environment), az általános unixos grafikus környezetet ajánlotta a saját fejlesztésű OpenWin mellett, de hamarosan a Gnome 1.4-es változatára fog áttérni, mely szintén szabadszoftver-platform. A Gnome-környezetben már eddig is jelentős mennyiségű alkalmazáscsomag és program található, többek között irodai és grafikus programcsomagok is, ráadásul magyarított környezettel is lehet találkozni.

Zökkenők nélkül

A felhasználók számára egy igen leegyszerűsített OpenWin-felület az alapkörnyezet. Belépéskor azonnal a StarOffice

5.2 által nyújtott integrált munkafelülettel találkozhatnak, ami igen megkönnyítette az átérést. Azok a felhasználók, akik már rendelkeztek gyakorlati grafikus környezetben, gyorsan, nagyobb zökkenők nélkül megtanulták és megszerették az új környezetet. Folyamatos oktatást szerveztek az informatikusok a rendszer indítása után eltelt fél évben, és ezt ma is követi az új dolgozók oktatása és a rendszer mélyebb lehetőségeinek bemutatása.

A tapasztalatokról szólva Laky Norbert megemlítette az egységes hálózat és technológia nyújtotta könnyű üzemeltetést, mely a folyamatosan felmerülő költségek csökkenését is jelenti. A fejlesztések, bővítések végrehajtásához szükséges munka- és költségfordítás is alaposan megcsappant.

A felhasználók elégedettségét bizonyították, hiszen a szükséges minimális ismeretanyag-bővülés árán egy könnyen kezelhető rendszerhez jutottak, amelynek segítségével munkájukat nagy szabadsággal, helytől függetlenül végezhetik.

TRAUTMANN BALÁZS

+online: csort.kerszo@hu
www.sun.com/sunray1/

LENNE PLUSZ NÉGY ÉRVÜNK AZ EVO MELLETT...

Windows®XP with Pentium®4 processor optimizations

COMPAQ EVO TERMÉKCSALÁD – A SZÁMÍTÁSTECHNIKA EVOLÚCIÓJA

Az új Compaq Evo Desktopban szériafelszereltségként találja korunk legmodernebb proceszorát, az Intel® Pentium® 4-est. Az Evo megtervezésekor arra törekedtünk, hogy átfogó Compaq-megoldásokkal minimalizáljuk a hosszú életciklus alatt felmerülő összes költséget. De az Evo még ennél is többet nyújt: modern formatervezés, CarePac garanciakiterjesztés, a Windows XP-re felkészített rendszer, versenyképes ár: 199 800 Ft+áfa. Compaq Evo termékcsalád. Mindazoknak, akik a fejlődést választják.

INNOVATÍV
VÁLLALATI MEGOLDÁSOK
A VILÁG BÁRMELY PONTJÁN

www.compaq.hu

A Compaq személyi számítógépein jogtiszta Microsoft® Windows®-t használnak.
www.microsoft.com/piracy/howtotell

© 2001 Compaq Computer Corporation. COMPAQ and the Compaq logo Registered in U.S. Patent and Trademark Office. Inspiration Technology is a trademark of Compaq Information Technologies Group, LP, in the U.S. and other countries. Intel, the Intel Inside Logo, and Pentium are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

COMPAQ
Inspiration Technology

Hálózati jövőkép

Milyenek lesznek a jövő hálózatai? Egyáltalán miért merül fel e kérdés egyre gyakrabban? A hálózati, valamint szabályozási jövőkép azért izgalmas kérdés napjainkban, mert mind Európában, mind Magyarországon fordulóponthoz értünk.

Európában elkészült a távközlés új keretszabályozása, Magyarországon pedig december 23-án életbe lép az új hírközlési törvény. Nem véletlen tehát, hogy a Hírközlési Főfelügyelet idei Infokommunikációs trendek konferenciájának középpontjában a hálózatok új generációi álltak. Az Európai Unióban, az 1998-as liberalizációt követően egyre inkább valósággá válik a távközlés, az informatika és a média konvergenciája. A megváltozott helyzet mára szétfeszítette a meglévő törvényi kereteket, szükség van tehát egy új, a konvergenciát elősegítő, keret jellegű szabályozásra. A jogszabályok gyakorlatilag elkészültek, hatályba lépésük 2003 elejére várható. Magyarország még nem érte el a távközlésben az uniós szintet, a rövidesen életbe lépő törvény azonban mindenképpen a verseny

kibontakoztatásának utolsó szakaszát jelenti. Nem lehet kétséges, hogy következő lépésként nálunk is elkészül a konvergencia megalapozása a szabályozás oldaláról.

Biztos, hogy bizonytalan

A konferencia neves előadói számos kérdésben egyetértettek, a leghatározottabb nézetazonosság a távoli jövőképpel kapcsolatban bontakozott ki – hallottuk Sallai Gyulától, a rendezvény társelnökétől. No nem arra kell gondolni, hogy mindenki bizonyosan látja a jövőt, sőt, teljesen azonos módon képzel el a 10–15 év múlva működő hálózatokat, hanem épp ellenkezőleg: a szakértők úgy vélik, hogy határozott, távoli jövőképet megfogalmazni teljes képtelenség. Ezt előrebozsátva, mégis hogyan képzelik el a hálózatok közelebbi jövőjét a szakemberek? Az előrevetített kép: szolgáltatásminőség-menedzselt, IP alapú, multimédia-hálózat. Mindenki érzi, hogy ekörül kell keresni a megoldást, a konkrét megvalósítást illetően persze lehetnek – és vannak is – nézetkülönbségek.

Az világosan látszik, hogy a hálózatok fejlődésének abszolút hajtómotorja a technológiai fejlődés. Boda Miklós, az Ericsson vezérigazgató-helyettese érdekes adatokkal szolgált az úgynevezett technológiai játszmaival kapcsolatban (lásd az 1. ábrát). Eszerint az elmúlt 30 évben a bitek tárolásának, feldolgozásának és átvitelének költségei nagyságrendekkel csökkentek, továbbá a fenti funkciók árának egymáshoz viszonyított arányai is jelentősen megváltoztak. Milyen tanulmányok vonhatók le az elmúlt évek fejlődéséből? Egyrészt az, hogy a technológia csak a fejlődés lehetőségét adja meg, a konkrét jövő az üzleti modell sikerességén múlik. Nem lehet dogmatikus szabályokat alkotni; példa erre, hogy a GSM sikere a távközlési szolgáltatók együttműködésének gyümölcse, míg az internet sikere éppen ellenkezőleg, a távközlési szolgáltatók együtt nem működésének is köszönhető. Az is bebizonyosodott az elmúlt években, hogy a felhasználóbarát, egyszerűbb technológiák nyertek a bonyolultabbakkal szemben. Példa erre az IP sikere, miközben az ISDN sokkal szerényebb eredményeket mutat fel, vagy a japán iMode térhódítása a GPRS lassú elterjedésével szemben.

Mobil, szélessávú, internet

Ha a távközlési jövőképet nem annyira a hálózatok oldaláról nézzük, akkor a szakemberek többnyire három kulcsszót említettek: mobil, szélessávú, internet. Azzal kapcsolatban sem merültek fel kétségek, hogy mindezeket technológiai oldalról már kitalálták, noha változások, továbbfejlesztések természetesen még várhatók. Komoly viták vannak azonban arról, hogy vajon mi lesz a „killer application”, azaz a legfőbb vagy áttűtő alkalmazás. Ezzel kapcsolatban pillanatnyilag csak az valószínűsíthető, hogy nem egy ilyen lesz. Sokak véleménye szerint a navigációs vagy helyfüggő szolgáltatások az évtized közepére jelentősen előretörnek, azt azonban senki sem meri kijelenteni, hogy ez lesz az áttűtő alkalmazás. Ahhoz nem férhet kétség, hogy a tartalom alapú és személyre szabott alkalmazásoknak nagy súlyuk lesz, nem biztos azonban, hogy ezek kellő volumenű terhelést jelentenek. Fontosak ezért a letöltő típusú alkalmazások is.

Visszatérve a hálózatokhoz, nem hagyható figyelmen kívül, hogy a liberalizált piacon egy-egy összeköttetésben több szereplő is részt vehet. A sokszereplős piac egyértelmű következménye, hogy a hálózatok belül a végnonttól végpontig terjedő szolgáltatási-

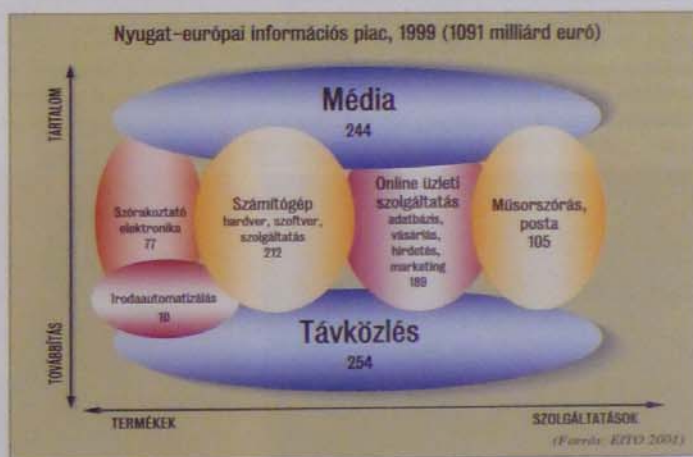
Az ITC-piac nagysága millió euróban

2000	Magyarország	Nyugat-Európa	Világ
Infokom-hardver	1435	182 438	667 555
Szoftver	235	49 890	193 677
Támogatás	548	88 399	376 715
Infokom- szolgáltatások	2587	217 001	774 409
Összesen	4805	537 728	2 012 356

2002	Magyarország	Nyugat-Európa	Világ
Infokom-hardver	1563	223 738	799 768
Szoftver	289	65 771	256 760
Támogatás	748	111 266	464 778
Infokom-szolgáltatások	3346	249 364	867 686
Összesen	5946	650 139	2 388 992

Piaci részesedés (százalék)	0,24	26,72	100
Éves növekedés (százalék)	11,24	9,96	8,96

(Forrás: EITO, 2001)

nőség biztosítására új koncepciót kell kialakítani. E koncepció meghatározó pillére a szereplők együttműködése. Kezdetben ezt az együttműködést a szabályozás kényszeríti ki, a későbbiekben azonban – feltételezve, hogy az együttműködés piaci alapon is logikusá válik – lazul a szabályozás.

Elkülönült világok

Egyértelműnek tűnik, hogy alapvetően megmarad a hozzáférési és a közvetítőhálózatok (más szóval maghálózat vagy gerinchálózat) fejlődésének elkülönült világa, jóllehet ennél többet e kérdésben nem célszerű megjósolni. A hozzáférési hálózatokat tekintve nagyon széles a megoldások választéka (xDSL, optikai, fix rádiós stb.), nincs egy vagy kevés számú üdvözítő technológia, hosszú távon várhatóan sokféle megoldással számolhatunk. A választás attól függ, hogy milyen a felhasználói sűrűség, városi vagy vidéki környezetről van-e szó, milyen a meglévő hálózat, milyenek a földrajzi viszonyok stb.

A kapcsolattechnikában nyilvánvalóan a csomagkapcsolás és a VoIP terjed el. Már vannak olyan, kereskedelmi alapon működő megoldások is, amelyek az optikai hálózatokban optikai úton kapcsolják és irányítják a jeleket, azaz elmarad az optikai jel/elekt-

romos jel/optikai jel átalakítási folyamat.

Egyre fontosabb szerephez jut a jövőben az API, azaz az alkalmazói program-interfész. E szabványos felület lehetővé teszi, hogy egy harmadik fél is könnyen be tudjon lépni a rendszerbe saját alkalmazásával, lévén, hogy csak az interfész szintjén kell megvalósítani az illesztést. A harmadik generációs mobilhálózatok elterjedésénél például döntő tényező lehet az API.

Nem kevésbé izgalmas kérdés a személyi számítástechnikai eszközök (PDA-k) és a mobilkészülékek integrációja.

Végső megoldás egyelőre nem született, az viszont már látszik, hogy minden bizonnyal a PDA-kba kell integrálni a mobiltelefonok tulajdonságait.

A múlt kötelez

A távoli – de még a középtávú – hálózati jövőképpel kapcsolatos előrejelzéseket azért is óvatosan kell kezelni – mutatott rá Sallai Gyula –, mert az is befolyásoló tényező, hogy a volt monopolszolgáltató, egy új, de hálózattal már rendelkező társaság vagy egy teljesen újonnan piacra lépő, hálózati infrastruktúrával nem rendelkező szereplő véleményéről van-e szó. Az említett piaci szereplők értelemszerűen más-más módon építik be az új technológiákat hálózataikba. A régen piacon lévő szolgáltató például csak fokozatosan vezeti be az IP alapú szolgáltatásokat, miközben az új szereplők minden bizonnyal IP alapon gondolkodnak.

Nem hagyható figyelmen kívül a hálózati jövőképpel vizsgálatok a hagyományos telefónia világának és az IP alapú világnak az együttélése, illetve ezzel kapcsolatban a megbízhatóság kérdése sem. Hogyan is képzelhető el ebből a szempontból a hálózati jövőkép? Szolgáltatásminőség-menedzselt IP alapú hálózatként. Nem a jelenlegi internetben kell tehát gondolkodni, hiszen az – minden erőfeszítés dacára –

nem garantálja a szolgáltatásminőséget. Egyértelmű cél a szolgáltatásminőség garantálása, de legalábbis kezelhetősége. Itt kell megemlíteni a biztonságot, a hitelesség kérdését, amely egyelőre szintén nem megoldott a jelenlegi IP világában.

A hálózatok fejlődésének tehát a technológia a hajtómotorja, igazi áttörés azonban nem várható a felhasználói igények, az üzleti érdekek, valamint a szabályozás hozzájárulása nélkül.

Mit tehet a szabályozás?

Az Európai Unióban már kialakították a távközlés-szabályozás új kereteit. Életbe lépése – egy végső parlamenti jóváhagyást követően – 2003. január 1-jén várható. Az új szabályozási keretrendszer – azon túlmenően, hogy hét dokumentumot tartalmaz a jelenleg érvényben lévő 20 dokumentummal szemben, és ezáltal sokkal áttekinthetőbb annál – alapvetően három területen jelent előrelépést. Először is az új szabályozás egyértelműen technológiamentes. Nincsenek külön irányelvek például a klasszikus vezetékes távközlésre, a kábeltelevízióra, a műholdas távközlésre vagy a műsorszórásra. A keretrendszer ezzel is a versenyt és a konvergenciát akarja elősegíteni, valamint azt, hogy hézag- és belső ellentmondásoktól mentes legyen a szabályozás. Nem függenek például az alkalmazott technológiától a piacra lépés szabályai. Az általános engedélyezést csupán egyszerű szolgáltatásbejelentés követi. Az összekapcsolás és a hozzáférés szabályai is kiterjednek a hálózatok minden típusára, nem csak

A konvergencia alapja, a technológiai játszma lényege

Teljesítmény	1970	1999
1 megabit tárolása (dollár)	5 250	0,17
1 megahertz feldolgozása (dollár)	7 600	0,17
1 terabit átvitele (dollár)	150 000	0,12

néhány típusra (mint ahogy ez most van). Megemlítenéd, hogy az új szabályozás lehetővé teszi például, hogy a frekvenciajogosultságot tovább lehessen adni. Természetesen az irányelv érzékelteti, hogy a teljes mértékben technológiamentes szabályozás nem valósítható meg egyik pillanatról a másikra. Különösen képpen a műsorszórás tekintetében szükségese a átmeneti szabályok.

Komoly előrelépés, hogy míg a jelenlegi szabályozásban meghatározó elem az úgynevezett jelentős piaci erővel rendelkező (SMP) szolgáltató fogalma, addig az új szabályozásban előtérbe kerül a versenyjogi megközelítés. Míg ma meghatározó, hogy az SMP szolgáltató az adott piacon 25 százalékos részesedéssel rendelkezik-e vagy sem, addig az új terminológia szerint ez az érték egyáltalán nem szerepel a definícióban. Sőt, magát az SMP fogalmát a domináns szol-

gáltató versenyjogi fogalmához közelítik: azaz az számít majd SMP szolgáltatónak, amelyik önmagában, függetlenül a többi versenyzőtől és a felhasználóktól befolyásolni képes a piacot. Az persze még nem látszik, hogy hogyan működik majd ez a fogalom. Ebben a körbe tartozó újdonság a kötelező piaci versenyanalízis. Az egyes tagországok nemzeti szabályozó hatóságainak rendszeresen kell majd elvégezniük ilyen analíziseket, és az eredménytől függően – a versenyt serkentendő – újabb kötelezettségeket bevezetni vagy a régiéket eltörölni. A verseny serkentésén van tehát a hangsúly, és ez összességében a szektorspecifikus szabályok leépítését eredményezi.

Végezetül az EU új távközlés-szabályozása az európai harmonizálást erősíti. Hogyan teszi ezt? Bár még jobban kiemeli a nemzeti szabályozó hatóságok önállóságát és függetlenségét, jelentősen fokozza az Európai Bizottság harmonizáló szerepét. Több olyan intézkedést rögzít, amelynek hatályba lépéséhez Brüsszel jóváhagyása szükséges, valamint előír olyan feladatkövetkeket is, ahol az egyes európai tagországok szabályozó hatóságai kötelesek együttműködni egymással.

MALLÁSZ JUDIT

+online: www.eito.com/PAGES/EITO/figures01/index.htm
www.szt.hu/ujsgas_archivum.php
 (2001/13, 22, 24, 25, 28)
www.szt.hu/hirek_arch.php
 (2001. 5. 29., 5. 31., 6. 12., 8. 30.)

Hálózati projektor

EPSON EMP 8150

Munkaállomásról a kivetítőre?

A válasz, EPSON!

Egy lépéssel közelebb a számítógépekhez.

Telefon: 327 8429
 E-mail: info@epsonprojectors.hu

EPSON®

45024

E heti nyerőszámunk:

a 33-as!
 LEXMARK Z 33

Szines, 2 patronos tintasugaras nyomtató *
 2400 x 1200 dpi felbontás (akár normál papíron is)
 Max. fekete nyomtatási sebesség 9 lap/perc * Max. színes nyomtatási sebesség 5 lap/perc * USB csatlakozó * Papirkezelés, maximum papírvastagság: Accu-Feed, 272 g/m² * 100/50 lap papírkapacitás (bemeneti/kimeneti) * Megbízható szoftver: Win 98/2000/Me, Linux Redhat 7.0/Mandrake 7.2/ Caldera 2.5/SuSe 7.0-tól, Mac OS 8.6/9.1/X

RCE
 Hivatalos magyar kereskedő
 1118 Budapest, Szendrői utca 1.
 Tel.: 309-4700, Fax: 309-4701
www.rce.hu

45008

Ésszel nőni

Magyarországon nincs az eBay-hez hasonló méretű és forgalmú webhely. Ennek ellenére nem minden tanulság nélkül való megnézni, hogy az online árverezőház milyen módszerekkel tudott a fenntartható növekedés pályáján maradni.

Az eBay nagy. Nagyon nagy. „Több mint 24 millió felhasználónk van – mondja a cég egyik mérnöke –, és 6 milliónál több árucikket kínálunk eladásra.” Az eBay látogatói naponta mintegy 100 millió oldalt töltenek le. A webhelynek azonban nemcsak a mérete, hanem a növekedése üteme is kirívóan nagy.

De az ilyen növekedés és az ekkora méret szinte minden esetben különleges használhatósági problémákat vet fel – véli Kipp Lynch, a NerveWire tanácsadó és rendszerintegrációs vállalat egyik szakértője. Óriási mennyiségű adat halmozódik fel, és ezeket rendszerint kétféle módon lehet elérni: kereséssel és böngészéssel. Az eBay keresési funkciói „nagyjából rendben vannak”, de a böngészés esetében a taxonómia – azaz annak eldöntése, hogy melyik árucikk melyik kategóriába tartozik – már nem ilyen egyszerű.

„A kategorizálás mindig bonyolult feladat – mondja Lynch. – Mindenki küszködik vele, de senkinek nem sikerült rendesen megcsinálnia.” De más nagy webhelyek, mint például a Yahoo, szintén hasonló problémákkal küzd. Ahogy növekszik az eBay, úgy ad időnként új kategóriákat a meglévőkhöz, hogy pontosabban tudják besorolni az eladásra kínált hatmillió árucikket. Közben folyamatosan kérdezi a felhasználók véleményét az új kezelőfelületekről és taxonómiákról, igyekezvén a lehető legegyszerűbbre fogni a weblap felületét, hogy a látogatók minél hamarabb megtalálják, amit keresnek.

„Az a felület, ami három vagy négy évvel ezelőtt még jó volt, ma már nem feltétlenül felel meg az igényeknek – mondja Alex Poon, az eBay fejlett technológiáért felelős igazgatója. – A webhelyet 60 ezer árucikkre és néhány tucat kategóriára terveztük; ki tudta akkor,

hogy nemsokára hatmillió árucikket és több ezer kategóriát kell kiszolgálni?”

Poon volt az, aki 1999-ben újratervezte az eBay kategóriarendszerét. Mint ahogy a gyors fejlődés hamar túlléphet az egyszer kialakított felületen, az eBay különös gondot fordít arra, hogyan viselkednek növekedés esetén az új funkciók. „Amikor két éve újraterveztük a navigációs sávot, felmerült, hogy oda kellene

lehet mozdulni és változtatni. Ellenkező esetben több ezer vagy több százezer szörföző téved el a webhelyen; ilyenkor pedig nincs az a közönségszolgálat, amelyik a siker leghalványabb reményével állhatná a rohamot. „El egy mítosz a webről: eszerint, mivel a felhasználói felület a kiszolgálón található, az bármikor megváltoztatható – oszlat el egy félreértést Jakob Nielsen, a Nielsen Norman Group vezetője. – Műszakilag ez igaz is, de nem igaz a használhatóság szempontjából.”

Persze még a leggondosabb tervezés, a felhasználók észrevételeinek maximális figyelembevétele sem garancia a sikerre. 1999 júniusában – miután egy hónapon keresztül gyűjtötte be a felhasználói észrevételeket – az eBay egy teljesen áttervezett felülettel jelent meg. A még bétateszt-állapotában lévő felületet a felhasználók dicsérték a különféle fórumokon. Ám nem sokkal utóbb bocsátása után az új weblap egy napra összeomlott, és más problémák is voltak vele.

A cég azonnal „reaktíválta” a régi felületet, és kikapcsolt egyes személyre szabási és keresési funkciókat, hogy megtalálják a hibát.

Mint kiderült, a webhelyet működtető Sun Enterprise 10000 szervertől kisebb anomáliája okozta a gondot. Ennek semmi köze nem volt az új felülethez, ám az eBay mégsem tette vissza azonnal az új tervet: attól féltek, hogy a hiba és az újítás összekapcsolódik a felhasználók tudatában.

Ezután lassabban haladtak előre, egyesével jelentek meg az új kezelői és navigációs elemekkel, grafikai megoldásokkal.

Néha még a felhasználói tévképzetekkel is számolni kell. Egy tavalyi áttervezéskor kialakítottak egy olyan oldalt, amelyik rendkívül színpompás volt, és sok grafikát tartalmazott, de még így is gyorsabban töltődött le, mint a régebbi verzió. Ám a felhasználói teszteszkor megmutatkoztak az intő jelek. Amikor az internetezők meglátták az új oldalt, azt mondták: „Ezen annyi grafika van,

hogy egy örökkévalóság lesz, mire le-töltődik.” És az eBay-nél hiába tudták, hogy ez nem igaz, akkor is vissza kellett venni a grafikából, hogy megfeleljenek a (hamis) felhasználói elvárásoknak.

Bármilyen legyen is az információ elrendezésének vezérlőelve, ennyi adatot könnyen elérhetővé tenni szinte lehetetlen feladat. Az eBay-nél nem is törekednek weblap-tervezői díjak elnyerésére; a fő szempont az egyszerűség és a könnyű használhatóság. Lynch kimondottan a webhely előnyének tartja az olyan régi, jól bevált navigációs megoldásokat, mint a címkék (tabs) és az egyszerű, szöveges linkek. „Javukra válik, hogy nem vesznek el a technológia szépségében” – mondja.

Ott van például a JavaScript. Sok web-lapon ezzel csicsás menüket vagy párbeszédablakokat kreálnak. Az eBay-en viszont csak néhány helyen használják; az egyik ilyen az eladók oldala. A régi változatban az eladni akaró felhasználónak egy 4500 elemet tartalmazó listából kellett kiválasztania, melyik kategóriába tartozik az árucikke. Most viszont, ha a felhasználó kiválaszt egyet a legfelső kategóriák közül (mondjuk, elektronika), akkor a JavaScript segítségével leszűkítik a második és harmadik szintű választási lehetőségeket (az előbbi példánál maradvá: audiotermékek, hangszórók) azokra a kategóriákra, amelyek beilleszthetők a kiválasztott legfelső alá. Így azután egy 4500 tételű lista helyett elég átnézni egy 10, 20 vagy 50 elemből álló listát.

Ettől még mindig nagyon sok a kategória, és az először odatévedő felhasználót bizony megrémítheti a választék határtalansága, és úgy érezheti, elveszve áll ebben a számára ismeretlen tengerben. A teljes képhez azonban az is hozzátartozik, hogy az eBay látogatói sok esetben szenvedélyes gyűjtők, akik kitöltöttek akárhány kérdőívet a képernyőn, és elviselnek bármilyen kezelőfelületet, csak hogy megkapják, amit keresnek. „A gyűjtők mindig megszállottak egy kicsit, és ez a motiváció sok felhasználásbeli nehézségen átsegítheti őket” – mondja végül Lynch.

SCHOPP ATTILA

(Mathew Schwartz

– Computerworld – cikke alapján)

+online: www.ebay.com
www.sztl.hu/hirek_arch.php
(2001. 4. 18., 5. 13.)

tenni a legfelső szintű kategóriákat. Aztán leteitünk erről, mert előre tudtuk, hogy előbb-utóbb úgy is kinőnénk a rendelkezésre álló helyet” – emlékszik vissza Poon.

Minden webhely-üzemeltetőnek fel kell készülnie a váratlan növekedési hullámokra; ennek egyik módja, hogy még az oldalak megnyitása előtt használhatósági teszteket végeznek. Ha egyszer ugyanis kialakul egy nagy felhasználói kör, onnan kezdve csak nagyon lassan

Vannak akik a házat őrzik.

www.noreg.hu Telefon: 438-6380

Mekkora üzlet az online kaszinó?

Még a nyár derekán történt, hogy Nevada államban elfogadták azt a törvényt, amelynek alapján immár legálisan lehet kaszinójátékokat játszani az interneten. Az új törvénnyel Nevada csatlakozott azokhoz a szövetségi államokhoz, amelyek hatályon kívül helyezték az 1961-ben hozott, Wire Act nevű törvényt.

A Wire Act rendelkezésének értelmében semmilyen hálózaton sem lehet fogadást tenni szerencsejátékokra, beleértve a telefoni és más „zsinoros” megoldásokat is. Jelenleg az észak-amerikai kontinensen csak Nevadában, New Jerseyben és Mississippiben működhetnek legálisan az online kaszinók. A kaszinóüzemeltetők – teljesen érthetően – azt szeretnék elérni, hogy mindenütt e három államéhoz hasonló állapotok uralkodjanak.

Nevada példája

Egyesült államokbeli ipari elemzők szerint már az is komoly eredmény, hogy Nevada, New Jersey, valamint Mississippiben megengedő magatartást tanúsít az online szerencsejátékokkal kapcsolatban. A nyáron elfogadott törvény azonban valószínűleg csak hosszú évek múltán fogja éreztetni jótékony hatását.

A jogi rendelkezés legfontosabb üzenete az, hogy hosszú távon az a hasznos, ha változtatunk a(z online) kaszinóiparral szemben táplált ellenérzéseken. Kezdetben maguk az amerikai kaszinóüzemeltetők is jobbra ellenséges szemmel tekintettek az online üzletágra. Sokan semmilyen módon sem akartak kapcsolatba kerülni a webkaszinók üzemeltetőivel. Abból a pozícióból nézték a dolgot, hogy míg ők együttesen évi 22 milliárd dolláros forgalmat bonyolítanak, az internetes „konkurencia” csak 1,4 milliárdos.

Azután fokozatosan megszűnt az ellenszenv, mert egyre többen és egyre inkább belátták, hogy komoly üzleti lehetőségek rejlenek az online szerencsejátékokban. Olyan biznisz ez, amelyből – a pusztán pökhendiség vagy csak a különállás okán – nem érdemes kimaradni.

A Bear, Stearns & Co. Inc. azt jóslja, hogy két éven belül akár ötmilliárd dolláros üzletággá is kinőheti magát a webes szerencsejáték. Ugyancsak a Bear elemzőinek véleménye szerint ennek az ötmilliárd dollárnak legalább a 60-90 százaléka az Egyesült Államokban működő cégeket fogja gazdágítani.

Gary Thompson, a Harrah's Entertainment Inc. munkatársa szerint az elkövetkező néhány éven belül nem látott népszerűségnek örvendenek majd az online kaszinók, úgyhogy az egészséges üzleti érzékkel rendelkező vállalkozók nem maradhatnak közömbösek e területtel

kapcsolatban. Még egy adalék: J. Terri Lani, az MGM Mirage Inc. elnöke, aki korábban arról volt híres, hogy az online kaszinók elleni lobbiját élén állt, most a saját bevallása szerint „180 fokos fordulatot” hajtott végre.

Pro és kontra

Az American Gaming Association tagjai egyelőre nem változtattak ilyen mérsékelten álláspontjukon. Amikor sor került a most tárgyalt nevadai törvény szavazására, minden erejüket latba vetették, hogy megakadályozzák az online kaszinók működtetésének legalizálását.

Októberben, a stílusosan Las Vegas-

Peter Bengtsson (Boss Casinos): Bankot könnyebb vezetni, mint webkaszinót

ban megrendezett Interactive Gaming Expo and Conference résztvevői azonban egyöntetűen üdvözölték a „Nevadát felszabadító” törvényt. A jogi rendezésre már csak azért is szükség volt – mondják –, mert a jelenlegi becslések szerint évente legalább hárommilliárd dollár vándorol az offshore netkaszinók üzemeltetőinek a zsebébe. Emellett azzal is érvelnek, hogy a feljövőben lévő iparág nemcsak többletbevételeket, hanem több adót is jelent, nem is beszélve az új munkahelyekről!

A vegasi kiállításon és az ahhoz kapcsolódó konferencián részt vett Christie Hefner, az amerikai Playboy ügyvezetője is. Hefner előadást tartott arról, hogy az interaktív szerencsejáték a „jövő nagy alkalmazása”, amely – amellett, hogy szórakoztat, és kitűnő bevételforrás – (online) közösségteremtő erővel is rendelkezik.

A Playboy jó példával jár elől: idén augusztusban PlayboyCasino.com címen nemzetközi szerencsejáték helyet hozott létre. A kiadvány legfőbb európai partnere a londoni székhelyű Ladbrokes

eGaming, a Hilton Group fogadással és szerencsejátékokkal foglalkozó divíziója. A Playboy online üzletágának további elemei: a PlayboySportsBook.com, illetve a PlayboyRacingUSA.com.

Ami pedig az offshore kisvállalkozókat illeti, a kisebb online kaszinóüzemeltetők általában a Karib-szigetek térségét részesítik előnyben, ahol jól elvannak, távol minden jogszabálytól és egyéb kööttségektől.

A brit fennhatóság alatt álló Isle of Man is ideális helyszín az online kaszinók működtetéséhez. Az MGM Mirage például szeptember 20-dika óta ide tette

Terry Bowering (Starnet): Legális az internetes szerencsejáték!

Casino On Net

át székhelyét. Elemzők szerint általában elmondható, hogy Nagy-Britannia élen jár az online szerencsejátékok legalizálására irányuló kezdeményezésekben.

Sportos megoldás

Az ausztrál szövetségi kormány kilátásba helyezte, hogy letartóztatja azokat a tengerentúli onlinekaszinó-üzemeltetőket, akik ausztrál állampolgárok számára is kínálnak szerencsejáték-szolgáltatásokat. Természetesen csak abban az esetben kerülhet sor letartóztatásra, ha ausztrál földre lépnek az érintettek.

Nehéz volna megjósolni, mekkora elrettentő erővel bír majd ez a fenyegetés. Richard Alston ausztrál kommunikációs miniszter azonban emlékeztet arra, hogy a már említett Wire Act rendelkezései sem kíméletesebbek.

Amíg az ausztrálok azon filozofálnak, hogy miképp lehet megakadályozni az online kaszinószolgáltatások terjedését, addig az egyesült államokbeli elemzők, a médiacégek marketinges szakemberei váltig állítják, hogy igenis szükség van az efféle szolgáltatásokra. Azt most ne is érintsük, hogy a terrorizmus mennyire csökkenti az amerikai utazási kedvét, és hogy ennek milyen kihatásai vannak és lesznek a weben üzhető szerencsejátékokra.

Inkább arra érdemes összpontosítani a figyelmünket, hogy például mennyit profitálhatnak ebből az üzletágból a sport témájú webhelyek. Az a szomorú valóság, hogy még a világ élvonalába tartozó sportos weboldalak sem nyereségesek. Az ESPN és a SportsLine egy-

folytában keresi a kiutat, a megoldás lehetőségeit.

Kipróbáltak már igazán mindent: kultúri óriásplakátot, tehát offline hirdetési formát, előfizetői kedvezményeket, direktmarketing-kezdeményezéseket, de minden hiába...

A CBS Corp./Sports Line.com Inc. kereskedelmi és marketing-elnöke, Mark Marianni úgy tekint az online sportfogadásra, mint az abszolút megmentőre.

A The Walt Disney Co. tulajdonában lévő ESPN – a SportsLine első számú piaci vetélytársa – másképp gondolkodik. Minden nehézség ellenére egyelőre nem tudja elképzelni, hogy ezzel a megoldással éljen. Ezt erősítette meg John Skipper, az ESPN Internet Group vezérigazgatója.

Óvatos elemzői becslések szerint az elmúlt évben Nevada államban 2,3 milliárd dollár értékben kötöttek sportfogadásokat. Ebből az összegből körülbelül egyharmad az egyes egyetemi sportcsapatok teljesítményével kapcsolatban tett fogadások részesedése.

Más: ugyanezek a források azt állítják, hogy az Egyesült Államokban a legális sportfogadások aránya mindössze egy (!) százalék, és ez egyben azt is jelenti, hogy „kezeletlenül” marad hozzávetőleg 350 milliárd dollár értékű fogadás.

Akkor már sokkal ésszerűbb lenne legális mederbe terelni az internetes szerencsejátékokat, a sport- és minden egyéb fogadásokat. Nem kell különösebb szakértőnek lenni ahhoz, hogy az ember átlássa: az e forrás(ok)ból származó többletbevételek segíthetnek abban is, hogy minőségibb online tartalmat kínálhassunk a vonatkozó weboldalakon.

ZIMÁNYI KATALIN

+online: www.szth.hu/hirek_arch.php
(1998. 7. 29.; 1999. 9. 2000. 6. 26.)

Mindent az informatikáról...

Megújult külsővel, kibővült tartalommal!

Most érdemes előfizetnie!

Több mint 1 millió forint értékű ajándékot nyerhet! Fizessen elő vagy hosszabbítsa meg szerződését 2001. november 30-ig! Előfizetőink között 1 db Dell Latitude C600-as notebookot sorsolunk ki, valamint 5db Ericsson R380s készüléket, Pannon Praktikum kártyával.

A nyerteseket közjegyző jelenlétében sorsoljuk ki, s levélben értesítjük nyerményeikről.

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Előfizetéssel megrendelem a
Számítástechnika
nemzetközi informatika hetilapot példányban,

egy évre: 12 000 forintért
 fél évre: 6000 forintért

Név (intézmény neve):

Cím:

A CW-SZT ONLINE használatához kérjük az alábbi sorokat is kitölteni:

USERNAME: E-MAIL:

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:
IDG Lapkiadó Kft.
1374 Budapest 5. Pf.: 578 Fax: 269-5676

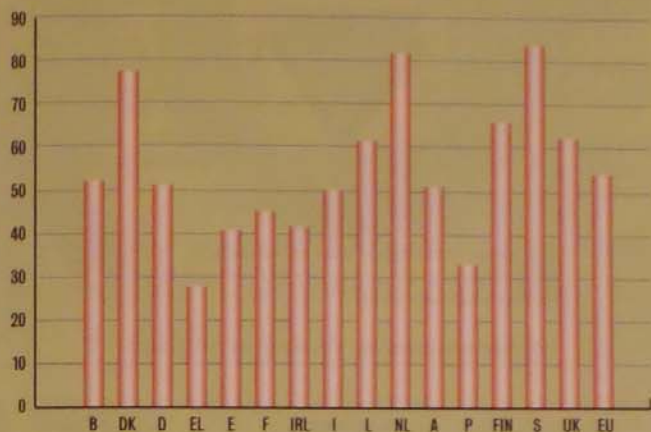

Elektronikus Európa

Olyan webhelyek felkutatásába fogott Mikolás Zoltán, amelyek rovatunk témájához – információ és társadalom összefüggéseihez, az információs társadalom kérdésköréhez – nyitnak kaput. Korábban az UNESCO és az amerikai Electronic Frontier Foundation virtuális vállalkozásáról volt szó. Most az Európai Unió idevágó lapjait ütjük fel.

Számítógépes alapismeretek

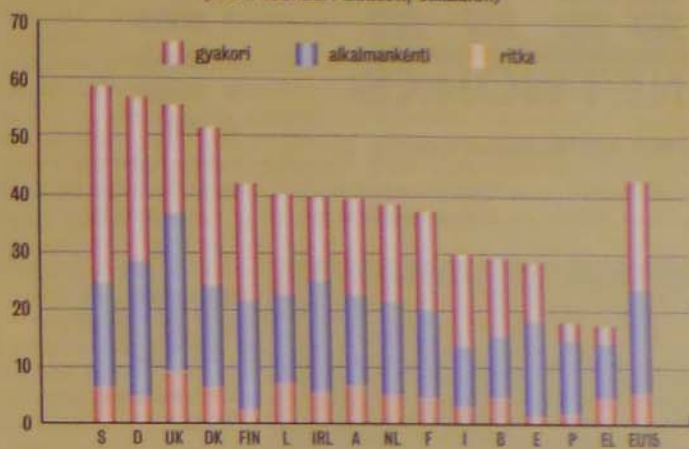
(a számítógépet használók aránya a munkavállalók százalékában)

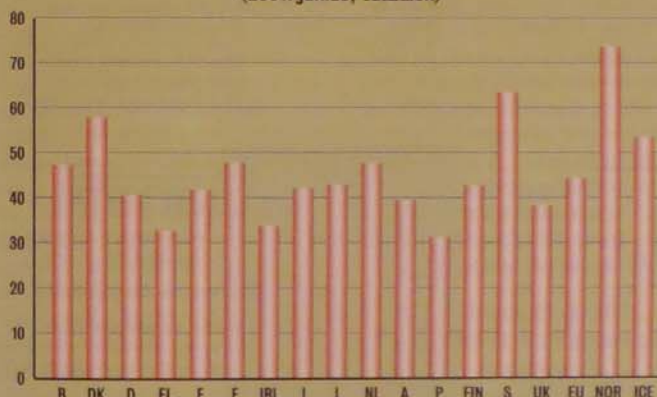
(Forrás: Eurobarometer, 2001. február)

Online vásárlás

(2001. februári adatok, százalék)

(Forrás: Eurobarometer, 2001. február)

Online kormányzati szolgáltatások:
az e-kormányzati webhelyekre ellátogatók aránya
(2001. június, százalék)

(Forrás: Eurobarometer, 2001. február)

formációs társadalommal kapcsolatos programjairól, akcióterveiről, amelyek önmagukban is külön cikket érdemelnének. A témára szakosodott Főigazgatóság (DG Information Society) által fenntartott webhelyen jelenleg körülbelül 30 tartalomszolgáltató anyagai jelennek meg, s azokat havonta több mint 130 ezren olvassák.

Kilenc főbb szempontból vizsgálják meg a szerkesztők az információs társadalom kialakulásának hatását. Az Állampolgárok és fogyasztók fejezet jogi és etikai kérdéseket taglal. Íme néhány, izelítől: Miként

lehet biztosítani, hogy a szolgáltatások mindenkihez eljussanak? Milyen tájékoztatásra, szerződési feltételekre van szükség ahhoz, hogy a fogyasztók érdekei ne sérüljenek? Mit kell tudnunk az összehasonlító vagy a félrevezető reklámról?

Az E-business szekció egyik célkitűzése, hogy az EU országokban működő mintegy 19 millió kisvállalkozást arra ösztönözze, hogy kilépjen a webre, folytasson elektronikus kereskedést és ügyintézt. Csúcserkezteteken is rámutattak: az e-business elterjesztése nagyban hozzájárulhat az európai gazdaság versenyképességének javításához.

Kevés dolog lendíthet akkorát az oktatásügyön, a szak- és továbbképzésen, mint ha minden állampolgár kijuthat az internetre. Jobb minőségű, testreszabott lehet a tananyag, valósággyá válhat a távoktatás, új típusú kapcsolat jöhet létre tanár és diák között. A digitális kor megteremtette a maga digitális kifejezésformáit. Az interneten minden korábbinál könnyebben, szélesebb körben terjedhetnek eszmék, irodalmi és más művészeti alkotások. Segítheti a web az európai kultúránk megőrzését, ápolását is. Ez az Oktatás és kultúra lapesomag témája.

Hogyan javíthatja a technológia élet- és munkakörülményeinket? – teszi fel és válaszolja meg a kérdést a Munkaügy és szociális viszonyok fejezet.

Nem kis szerep jut az informatikának az egészség-

ügy fejlesztésében – taglalja az Egészségügy szakasz. Említhetjük például a kórházi, rendelőintézeti számítógépes rendszerek kiépítését, az olyan eszközök elterjesztését, amelyek az orvosi munkát távolból is elvégezhetővé teszik, vagy a nagyközönségnek szánt egészségügyi tájékoztató webhelyek felállítását.

Multimédia és többnyelvűség cím alatt megtudhatjuk, hogyan változnak meg az információs társadalomban az ismeretekhez való hozzáférés lehetőségei. A digitális tartalomszolgáltatás mint ágazat megjelenése munkahelyek sokaságát teremti meg. Európában már ma 4 milliónyian dolgoznak a tartalomiparban, s ez a szám tovább növekedhet. A weben ugyanaz a tartalom több nyelven is könnyen megjeleníthető – márpedig ez az etnikailag olyannyira tagolt Európában különösen fontos.

Szorosan kapcsolódik ide a Regionális fejlesztés tárgyköre. Az internet egyaránt segíthet etnikumok, országon belüli vagy több államot átfogó régiók érdekeinek kifejezésében.

Nem szorul magyarázatra, milyen szerepe van az informatikának a Kutatás, valamint a Távközlési szolgáltatások és a kommunikáció fejlesztésében.

Hosszan nézelődhetünk a honlapnak abban a gazdag részében, amely az informatika társadalmi hatását leíró statisztikai adatokat taglalja. Grafikonjaink erről Az információs társadalom mérése címet viselő lapról származnak. (Az ábrákon az EU-tagállamok nevének rövidítései: A – Ausztria, B – Belgium, D – Németország, DK – Dánia, E – Spanyolország, EL – Görögország, F – Franciaország, FIN – Finnország, I – Olaszország, IRL – Írország, L – Luxemburg, NL – Hollandia, P – Portugália, S – Svédország, UK – Nagy-Britannia. A grafikonokon szerepel még az ICE vagy ISL – Izland, a NO – Norvégia, valamint az EU vagy EU15 jelölés, mely utóbbi az Európai Unió átlagot mutatja.)

„Az információs társadalom – természetéből fakadóan – nem ismer határokat” – olvasható az eEurópa honlapon. Nos, első hullámain már nálunk is érezni ennek az árnak, amely reméljük, nemskóra teljes erejével begyűrűzik hozzánk. ☞

+online: http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm

Kétféle felirat fogad, ha böngészőnket a kibertérre arra a nem kicsiny szeletre irányítjuk, amelyet az Európai Unió ember és informatika kapcsolatának, együttélésének szentelt. „Üdvözljük eEurópában!”, majd kisebb betűkkel: „Információs társadalom mindenkinek”. Ez az eEurópának nevezett virtuális vidék már csak azért is jókora kiterjedésű, mert minden tizenegyszer szerepel rajta: ennyi nyelven kínálják fel az alkotók a tartalmat. Sajnos egyelőre a magyar nincs köztük, mint ahogy a cseh vagy a lengyel sem – de tán nem kell már sokat várnunk, hogy angol-, német- vagy spanyolnyelvű is eljussanak hozzánk az itt felhalmozott ismereteket.

„A távközlés liberalizálása, az internet robbanásszerű terjedése, a számítástechnikai, média- és távközlési vállalatok gyorsuló összeolvadása egyazon folyamat része; az információs társadalom születésének vagyunk tanúi” – hangzik a honlap bevezetője, majd rögtön tucatnyi utat mutat, amerre kalandozásunkat folytathatjuk.

Sorra vehetjük például, milyen hatása van annak a ténynek az oktatásra, a kultúrára, az üzleti életre vagy az államigazgatásra, hogy az informatika Európa mindennapjainak része lett. A kérdéseket globális perspektívából vizsgálhatjuk. Tájékozódhatunk az EU in-

PAK HARDWARE

Nagykereskedés Viszonteladónak

Kérésére részletes listát küldünk e-mailben. Regisztráció: info@pak.hu

KTI
NETWORKS

- Száloptika
- Konverterek
- Switchek
- PCMCIA
- Wireless
- Gigabit
- USB

PAK Rt. - 1143 Budapest, Cserei u. 8.

Tel.: 273 - 0850

Web: www.pak.hu

Ny: hétfő-csütörtök: 9-17h

Fax: 252 - 7680

E-mail: info@pak.hu

péntek: 9-15h

36002

IDG REPRÓ

Szolgáltatásaink:

Macen és PC-n készült

PostScript munkák levilágítása

(Scitex Dolev 250),

szkennelés

(Crosfield Magnascan 280 I dobszkenner),

kromalínkésítés

(DuPont Europrint)

Továbbá vállalunk

teljes nyomdai kivitelezést is!

Anyagot e-mailben is elfogadjuk!

1065 Budapest,
Révay u. 10.

Telefon: 474-8854

Telefax: 269-5676

Nyitvatartási idő:
hétfőtől péntekig
8.00-tól 22.00-ig

 IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

F-Secure Anti-Virus
Három víruskereső egy rendszerben

Gazdaságos

Több víruskereső

előnyeit egyesíti

Három hajtómotor:

F-PROT, Kaspersky

Anti-Virus, Orion

F-SECURE®

- Valóidejű és indítható
keresési módok

- A rendszeres frissítés
automatizálható

- Kiváló
platformfedettség

Kényelmes

Központilag menedzselhető

Biztonságos

Napi frissítés

Szakosított termék támogatás

Ha szeretné biztonságban tudni számítógépeit
Ha internetezik, ezért erre is kiterjedő védelmet keres
Ha tanácsra van szüksége

Válasszon minket, forduljon hozzánk!

27 2000 Számítástechnika és Szolgáltatás Kft.

Cím: 1016 Budapest, Hegyalja ut. 6.
Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
web: http://www.2l.hu e-mail: info@2l.hu

Munkahelyek:

Dos, Windows 3.1x, 95/98
Windows NT 4.0 workstation
Windows 2000
Windows Millennium Edition
OS/2 Warp

Szerverek:

Windows NT 4.0 Server
Windows 2000 Server
Novell Netware
OS/2 Warp
Linux

Tűzfalak és levelező szerverek:

Check Point FireWall-1
Trusted Information Systems Gauntlet
Egyéb GVP-kompatibilis tűzfalak
POP3, SMTP, UUCP levelezés
MS Exchange, Lotus Notes/Domino

42021

GORDIO

TANÁCSADÓ CSOPORT

**Érdemes-e
tanulni?**

Minden korosztálynak szóló kutatás az interneten!

Segítse Ön is a valóság feltárását
a kérdések megválaszolásával,
legyen Ön dolgozó, diák, nyug-
díjas vagy akár munkanélküli!

www.korkerdes.hu

A kutatási eredmények összefog-
lalóját minden válaszadó megte-
kintheti, közöttük pénzdíjakat
és egyéb nyereményeket is
kísorsolunk!

A témában egyedülálló kutatás
szakmai vezetője a
Gordio Tanácsadó Csoport Kft.

Keressen minket a 326-2533-as telefonszámon és az info@korkerdes.hu e-mail címen!

A PÁZMÁNY PÉTER
KATOLIKUS EGYETEM
JOG- ÉS ÁLLAMTUDO-
MÁNYI KARÁNAK

DEÁK FERENC

TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZETE

jogász végzettséggel rendelkezők
számára 2002 februárjától a
következő szakirányú továbbképzési
szakokat indítja:

- gazdasági büntetőjogi szakjogász
- környezetvédelmi szakjogász
- bank szakjogász
- ingatlanforgalmi szakjogász
- társasági szakjogász,

jogi vagy igazgatásszervezői végzet-
ségűek részére:

- jogi és igazgatási informatikus,
közgazdász végzettségűek részére;
- jogi szakokleveles közgazdász
szakirányú továbbképzést hirdet.

Jelentkezési határidő:

2001. december 15.

Az Intézet jogi szakvizsgára felkészítő
tanfolyamait – a jelentkezők számától
függően – egész évben folyamatosan
indítja.

Információ:

Deák Ferenc Továbbképző Intézet,
1088 Budapest,
Szentkirályi u. 28-30.,
tel.: 429-7238, 429-7200/338, 238,
fax: 266-5286,

honlap: www.jak.ppke.hu,
e-mail: deak@jak.ppke.hu

48026

wanari

Hungarian e-Commerce company is
looking for

Software Engineers

The successful candidate will:

- Work mainly abroad
- Develop and customize e-Commerce
applications

Expectations:

- University or College degree
- Minimum 2 years experience in
software development
- Strong knowledge of Java, C/C++ and
SQL languages
- Fluent English
- Ability to work independently
- Outstanding communication skills

Please, send your CV in English to:

info@wanari.com

4803

A Hungária Biztosító Számítástechnika Kft.

**Lotus Notes rendszeradminisztrátori,
fejlesztői és üzemeltetői**

tevékenységének ellátására
munkatársakat keres.

Elvárásaink:

- felsőfokú végzettség
- Notes-ismeret

(rendszeradminisztrátori vagy fejlesztői
gyakorlattal rendelkezők előnyben)

- Szakmai angolnyelv-tudás

Leendő munkatársunknak
érdekes és változatos munkát,
szakmai fejlődési lehetőséget,
versenyképes jövedelmet kínálunk.

Jelentkezésüket a halmay@hbri.hu címen
vagy a 4519-112 telefonszámon várjuk.

417003

Jöjjünk s lássuk, hogy győzzük...

Egy kicsit bővebben, a tárgyas igék után tárgyat téve, ahogy illik: „Jöjjünk, s lássuk Kotler könyvét, hogy győzzük ... a marketingmunkát”. Kotler maga persze nem teketóriázik ennyit: „Jönni, látni, győzni – a piacon”.

A kötet szerzője, Philip Kotler az S. C. Johnson & Son North-western University Kellogg menedzseriskolájának marketing-professzora, 15 könyv szerzője vagy társszerzője; Marketingmenedzsment című munkája magyar fordításban is megjelent (hét kiadás az eredeti 6. kiadásáról készült fordításban, és legalább két kiadás az eredeti 9. kiadásáról készült fordításban). „Kotler maga a marketing. Mindenkinék, aki számít a marketingben, el kell olvasnia ezt a könyvet” – írja A Ries, a Ries & Ries cég elnöke, amúgy a „Positioning: The Battle for Your Mind” című kötet egyik szerzője.

Kotler ezzel a kötettel – felkérésre – olyan marketingzakkönyvet alkotott (hosszas halasztgatás után, mert mint mondja, a piaci környezet gyors változása miatt úgy gondolta, nem időszzerű ilyen könyvet írnia), amely menedzsereknek mutatja be a legújabb szakmai fogalmakat és problémaköröket.

A kötet előszavában áttekintést ad arról, mi minden történt (sokszor az ó határozó közreműködésével) az alatt a 40 év alatt, amelyet a marketing tudományos művelésével töltött. Működésének kezdetén, az 1960-as években a marketing szakirodalma jórészt leíró jellegű volt, és háromféle módon ragadta meg tárgyát: a termékkel, a termékkel jellemzőit és a termékekkel összefüggő vásárlói magatartást taglalta, a szervezeti megközelítés a marketingszervezetek munkáját, a funkcionális megközelítés pedig magát a marketingtevékenységet. Kotler először is hozzátette ehhez a maga menedzseri felfogásmódját arról, hogyan döntsön a marketingmenedzser, modellt állított fel a döntési helyzetéről, s a modell fokról fokra, a legegyszerűbb piactól kezdve (egyetlen cég egyetlen piacon egyetlen terméket akar a lehető legjöveldelmezőbbben értékesíteni) elju-

tott addig a piacig, amelynek bonyolultsága már a valóságoshoz közelít. Kotler az 1970-es években kezdte kitágítani a marketing fogalmát: szerinte a marketing nem pusztán profitorientált cégek harca egymás ellen, hanem nonprofit és kormányzati szervezetek küzdelme is. Az iskolák küzdenek a diákokért, az egyházak a hívőkért (a pártok pedig, mint azt naponta tapasztalhatjuk itthon is, a választókért). Sőt, egyének küzdelme is: az orvos harcol a páciensekért, a művész a rajongókért stb. A marketing ebben a Kotler-féle tágabb felfogásban csere: valaki vagy valakik választ, erőforrást szeretnének elnyerni másoktól, ezért cserébe felkínálnak nekik valamit.

Sőt a marketing nem korlátozódik a kereslet növelésére a termékek és szolgáltatások iránt: a túl nagy keresletet is kezelnie kell (ez a demarketing). A marketing ebben a még tágabb megközelítésben a keresletnek (a kereslet szintjének, időzítésének és összetételének) kezelése, irányítása (menedzselése). Kotler szemlélet szerint a marketinggel foglalkozóknak nem belülről kifelé kell gondolkodniuk, hanem kívülről befelé (a vállalatnak nem a megtermelt áru értékesítésével kell kezdenie a marketinget, hanem a valós igények kielégítésének óhajával).

A magyar kiadás előszava elhelyezi a kötetet a „Kotler-könyvtárban”: „Nem terjedelmes elméleti munka, hanem a gyakorló menedzsereket naponta foglalkoztató döntéseket elősegítő, kérdések megfogalmazására kényszerítő, a válaszok megtalálására szolgáló esszék gyűjteménye. ...számos menedzser ismerheti fel benne saját napi piaci problémáit és találhatja meg a kötetben a releváns kérdéseket és megoldásokat is. Az a nagyon egészséges ironia, amely Kotler minden munkáját áthatja, ebből sem hiányzik. A marketingszituációkból az általánosítható fonákosságokra igyek-

szik irányítani a figyelmet, így arra készíti az olvasót, a tanulót, hogy saját helyzetét ezen a szemüvegen keresztül is vizsgálja és fogadja el a változtatás kényszerét.”

A kötet maga négy nagy részből áll: a stratégiai marketingből, a taktikai marketingből, az adminisztratív marketingből, s végül az új idők marketingjéből.

Az 1. rész két fejezetéből az első azzal foglalkozik, hogy mi jellemzi a jöveldelmező világgazdasági üzleteket, és felvázolja a gazdaságra nagyban ható erőket: a technológiát és a globalizációt, a deregulációt és a magánosítást, illetve a piac környelenséget (és ebből fakadó bizonytalanságát: „A jövő nem olyan, mint lenni szokott”). Ezt követően arról elmélkedik, vajon vannak-e nyerő marketingeljárások, és megfelelő számú példával kísérve felsorol kilenc ígéretes módszert. Végül a fejezetet egy 2005-ös vízióval zárja (hogyan fest majd a marketing 2005-ben).

A 2. fejezet az érték kiszámítását, közlését és érvényesítését írja le: voltaképpen azt, hogy mi a szerepe a marketingnek a vállalatok fejlődésében. Beszél a marketing körüli félreértésekről, az igények felismeréséről és kielégítéséről, s hogy mennyire érdemes sokat markolni: milyen széles piacot szolgálhat ki jöveldelmezően a vállalat.

A fejezet utolsó része elmagyarázza a marketingmenedzsment-folyamat fő lépéseit. A 3. fejezet a piaci lehetőségek felismeréséről és a célpiaci értékelésről szól: mi a piaci lehetőség, mik a fő forrásai, melyek a vállalati növekedés lehetséges útjai. A 4. fejezetben az értékelésről és a márkaépítésről esik szó, egyebek mellett a márkahatékonyág értékeléséről.

A taktikai marketingről szóló 2. rész a piaci információk beszerzéséről és felhasználásáról értekező fejezettel kezdődik; ez a hasznos információk típusait ismerteti, a versenykörnyezetet és a vállalat belső környezetének felmérését, valamint az információgyűjtés módszereit és az információs rendszer működtetését. A következő (a kötetben már 6.) fejezetnek a marketingmix-tervezés a tárgya: a négy P (Product, Price, Place és Promotion).

Ezek a kategóriák persze tovább tagozódnak, a promóció például reklámozásra, értékesítésösztönzésre, public relationsra, személyes eladásra és direkt marketingre, s még itt is vannak alkategóriák: a reklámtévékenységben például öt M-ről (Mission, Message, Media, Money és Measurement) kell döntenie.

A 7. fejezet tárgya kedves a CRM-mel foglalkozók szívének: a vevő megszerzése, megtartása és fejlesztése (házasági tanácsadásnak is bevalna). Kotler itt vevőtípológiával szolgál, és arról is beszél, hogy érdemes-e minden vevőt megtartani. A 8. fejezet a folytatás: a megnevelt vevőérték tervezése és telje-

sítése, azaz hogyan adjon a vállalat több értéket, mint a versenytársai.

A 3. részben, amely az „Adminisztratív marketing” címet viseli, a hatékonyabb marketingtervezés és -szervezés az első tárgykör; az ezzel foglalkozó fejezet a következőképpen jellemzi az adminisztratív marketinget: a vállalat képessége arra, hogy elkészítse és megvalósítsa marketingterveit. A 10. fejezet a marketingteljesítmény értékeléséről és ellenőrzéséről szól, hiszen, mint Kotler mondja, „...a marketing megtanulható játék. A marketing művelője döntést hoz, megfigyeli az eredményeket, tanul az eredményekből; ezek után jobb döntéseket hoz”. (Célszerű ezt a folyamatot csúcssebességgel működtetni, mert – s ezt is Kotler mondja – a marketingmenedzser átlagos életciklusának ideje egy-egy vállalatnál csak egy-másfél év.)

A 4. rész tárgya az új idők (új) marketingje. Ez az a rész, amely miatt Kotler húzódozott a könyv megírásától: alkalmazkodás az elektronikus marketinghez (11. fejezet). Néhány felvillantott kérdés: hogyan változik a fogyasztók vásárlási magatartása, hogyan módosítja a számítógép a fogyasztók áru- és szolgáltatásvásárlási formáit, hogyan lehetnek „nyerők” a vállalatok az elektronikus piacon (az internethasználat hét lehetősége és egyebek)?

A Függelék a különböző típusú ipari vállalkozások jellemzőit, sikerstratégiáit sorolja fel, és bemutatja, mi bennük a marketingosztály szerepe.

Néhány észrevétel:

A lábjegyzetekben hivatkozásképpen megemlíttet kötetből egész kis marketingtudományi könyvtár állítható össze.

A kötet fordítója, szakmai ellenőre, alkotó szerkesztője és felelős szerkesztője bátran magyarázott: a niche végre szeglet lett (v. ö. „ajándék, mellyel meglepem/e kávéházi szegleten/magam/magam.”), a balanced scorecard kiegyensúlyozott mutatószámrendszer és így tovább. Azok, akik inkább az angol szóhasználatot ismerik, a név és tárgyutatóban megtalálhatják az angol megfelelőket is (zárójelben, a magyar után).

Nyilván az eddigiekből is kiderült, hogy a kötet marketingeseknek kötelező olvasmány. Érdemes azonban azoknak is elolvasniuk, akik ki vannak téve a marketingnek és a marketingeseknek, hogy megértsék (ha már azon nyomban lehetetlen, legalább utólag), mit tesznek velük, mit mondanak nekik, és azon vajon mit is kell érteni.

(Philip Kotler: *Kotler a marketingről. Jönni, látni, győzni – a piacon. 2. kiadás. Park Könyvkiadó, 2000, 287 oldal, ármejelölés nélkül*)

SERES IVÁN

+online: www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 9. 28.)
www.szt.hu/ujas_archivum.php
(1999/40)

Ígéret az európai cyberjogra

November 23-án Budapesten írták alá az Európa Tanács cyberbűnözés elleni egyezményét.

Az egyezményről az ET jogi főosztályának munkatársa, Csonka Péter nyilatkozott lapunknak.

– Mely területekre terjed ki a szabályozás?

– Az egyezmény – átfogó módon – három dolgot szabályoz. Az első azoknak a jogi normáknak a meghatározása, amelyek lehetővé teszik, hogy a tagállamok a jövőben azonos cselekményeket azonos módon minősítsenek. A másik fő célkitűzés az eljárásjogi szabályok harmonizációja, azaz annak biztosítása, hogy a nemzeti jogrendszerek mindenütt azonos hatáskörrel kezeljék az azonos jellegű bűncselekményeket. A harmadik és egyben a legfontosabb célkitűzés az államok közötti együttműködés megerősítése; ennek a nyomozásnál, és az elfogott bűnözők igazságszolgáltatás elé állításánál van nagy jelentősége.

Az egyezmény által szabályozott bűncselekmény-kategóriák egy része a számítógépes rendszerek biztonságát érinti, ide tartoznak a betörések is. Van egy olyan kategória, amelyben a számítógép mint eszköz szerepel, ilyen például a számítógépes csalás, illetve az okirat-hamisítás. Ugyanakkor az információ tartalmával kapcsolatos bűncselekmény-kategóriába került – többek között – a gyermekpornográfia. Önálló fejezetben foglalkozik az egyezmény a szerzői jog megsértésével, így a zenei vagy más, jogilag védett anyagok nagy példányszámban, jogosulatlanul történő másolásaival.

– Milyen hatást gyakorol az egyezmény a határokon átnyúló kérdésekre? Mennyiben érinti ez a francia bíróság és

a Yahoo közötti közelmúltban lefolytatott pereskedést?

– Az egyezmény nem szabályozza a rasszista jellegű információk internetes terjeszthetőségének kérdését, mert ez volt az egyik olyan kérdés, amelyben az aláíró országok nem tudtak megegyezni. Ez a szabályozás tehát csak a későbbiekben várható, a tárgyalást decemberben kezdjük meg.

Igen régi keletű az a jogi vita, amely Európa és az Egyesült Államok között folyik. Az európai bíróságok ugyanis hatáskörük alá tartozónak tekintenek minden olyan ügyet, amelyben külföldről származik ugyan az információ, de a letöltés az adott ország területén történik meg. Mivel az internetes tartalom bárhol feltölthető, a bíróságok számára az a lényeges kérdés, hogy hol használják ezt az információt. Az említett vita azért folytatódni, mert az amerikai bíróságok nem tilthatják meg az európai bíróságoknak a hasonló eljárások lefolytatását. Az amerikai cég csak Amerikában maradhat büntetlen, európai jelenlét esetén felelnie kell az elkövetett tettektől.

– A másik igen kényes kérdés a lehallgatás. Közdott, hogy az angolszász országok működhetnek egy ilyen rendszer. Mit tartalmaz ez tekintetben az egyezmény?

– Az egyezmény a telefonbeszélgetések vagy számítógépes kapcsolatok illegális lehallgatását bűncselekményként határozza meg. Ugyanakkor azt is előírja, hogy az országok joghatóságai sú-

lyos bűncselekmény esetén jogosultak eljárni a számítógépes kommunikáció lehallgatása érdekében. Azonban csak a nyomozhatóság vagy a szolgáltató véggezheti a lehallgatást, és csak a legsúlyosabb bűncselekmények esetén lehet ezt a módszert használni. A törvényhozó hatóságoknak viszont be kell látniuk, hogy a számítógépes bűncselekményeknél szükség lehet lehallgatásra, tehát annak engedélyezését ki kell majd terjeszteni a technológiához kötődő bűncselekményekre is. A jogosulatlan lehallgatást azonban az állam is elkövetheti, ezért az állami szervezeteknek nagyon alaposan meg kell vizsgálniuk, hogy milyen esetben alkalmazozás ezt a módszert. Az elvart szabályozás pedig levezethető az Európai Emberi Jogi Bíróság sokéves joggyakorlatából. A lehallgatást lehetővé tevő feltételeknek nyilvánosnak kell lenniük, az érintetteknek később értesülniük kell a lehallgatás tényéről, és jogorvoslati lehetőséggel kell rendelkezniük.

– Miként határozza meg az egyezmény a bűncselekmények helyét?

– Nagyon sokszor fordul elő, hogy több országnak van köze egy üggyhez, és ez konfliktushoz vezethet. Az egyezmény azt írja elő, hogy ezekben az esetekben bármely érintett ország eljárhat, de az érintettek kötelesek lesznek koordinálni tevékenységüket, és kiválasztani azt a bűncselekményben leginkább érintett országot, amely majd folytatja az ügyet.

– Ma, amikor szolgáltatók és magánemberek naponta szenvednek kárt számítógépes bűnözőktől, megvan-e már a politikai akarat a kérdés rendezésére?

– Az egyezmény létrejötte már önmagában bizonyítja az európai összhang meglétét. Az európai kormányok – az Egyesült Államokkal, Kanadával, Japánnal és Dél-Afrikával együttműködve – dolgozták ki a szöveget, és reménykedni lehet abban, hogy idővel minden ország részese lesz ennek az egyezménynek. Az európai kormányok felismerték, hogy egységes fellépésre van szükség, és ebben támaszkodni kell az Európán kívüli országokra is. Az egyezmény aláírása ígéret arra, hogy a kormányok a ratifikálás idejére elkészítik jogszabályait. Határidő nincs ugyan kijelölve, de az Európa Tanács arra számít, hogy az egyezmény jövőre már életbe lép, ehhez csak öt ratifikáció szükséges, és ma már legalább 10–15 országban megvan az a típusú jogszabályrendszer, amely szükséges az életbe léptetéshez. Ami Magyarországot illeti, a Btk. tervezett módosításának elfogadásával ez a feltétel megvalósul. A konvenció segíteni fog a jogi és a technikai feltételek megteremtésében, hogy mindenütt elindulhasson az a fejlődés, amelynek révén korlátozhatóvá válik az ilyen jellegű bűncselekmények száma, és csökkenthető lesz a károkozás mértéke is.

E számunk hirdetései (Ads' Index):

2F 2000 Kft.: Check Point	28. old.	IDG Repró: nyomdai szolgáltatások	28. old.
Next Generation biztonsági megoldások	15. old.	IDG: Számítástechnika Online Vatera-árvérés	6. old.
2F 2000 Kft.: F-Secure Anti-Virus	17., 28. old.	IDG: Számítástechnika-előfizetés	25. old.
Állásajánlatok	28. old.	K&H Bank: e-bank szolgáltatás	10. old.
Antenna Hungaria Rt.		LNK: Help Desk rendszer	7. old.
Pandant járműkövetéses rendszer	8. old.	Montana Rt.: 3Com rék alapú gigabit	
ASBIS Magyarország Kft.		Ethernet hálózatok	32. old.
Segítség merevlemezek	15. old.	Noreg Kft.: Információvédelem	23. old.
Borland Magyarország:		OKI Systems Kft.: színes nyomtatók	4. old.
fejlesztőprogramok, tanfolyamok	17. old.	PKI Rt.: KTI Networks	28. old.
Compaq: Evo termékcsalád	19. old.	Portocom: noteszámítógépek, kiegészítők	18. old.
Deák Ferenc Továbbképző		RCE Kft.: Lexmark tintasugaras nyomtatók	22. old.
Intézet: jogásztoábbképzés	28. old.	RSE Random Software Inc.:	
Epson kivethők	22. old.	banki rendszerek, szolgáltatások	15. old.
Fibex Ker. Kft.: hálózatiépítés elemek	6. old.	Sprint: gyári szoftverek, PC-k, perifériák	6. old.
Gordio Kft.: közvélemény-kutatás az interneten	28. old.	Vivendi Telecom Hungary:	
Hewlett-Packard: HP OmniBook 500 noteszámítógép	2. old.	V-net internetszolgáltatás	31. old.
HRP Hungary: Kyocera nyomtatók	9. old.		

1 hónap
ingyen
 internet!

És narancsligeted van már?

Fizess elő a V-net internetes szolgáltatására, és nyerj magadnak
 egy nyaralót saját narancsligettel

Spanyolországban, 13 millió Ft értékben!

Vagy nyerd meg az 500 kisebb ajándék egyikét!
 Ráadásul most egy hónapig ingyen internetezhetsz!

Részvételi határidő: 2001. december 23.
 Sorsolás: 2002. január 3.

Fődíj: Nyaraló saját narancsligettel Spanyolországban

net

internet szolgáltatás

További információk a **06-80 88-22-88**-as zöld számon
 és a **www.vnet.hu** honlapon.

Összeköt minket az élmény

Értékesítési pontok:

- V-fon ügyfélszolgálati irodák
- Texastel üzletek:
- Campona · Csepel Plaza · Duna Plaza · Lurdy Ház · Westend City Center · Alba Plaza (Székesfehérvár)
- Debrecen Plaza · Kaposvár Plaza · Miskolc Plaza · Pécs Plaza · Sopron Plaza · Szeged Plaza
- Ansys Kft., Eger

Most lépjen egy nagyot

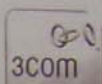
3Com Rézalapú Gigabit Ethernet Hálózatok a MONTANA Rt. kivitelezésében

Hatékony és észszerű áron beszerezhető megoldások. A 3Com Rézalapú Gigabit Ethernet Hálózatok lehetővé teszik a már megépített, működő Kategória 5-ös hálózatokon napjaink megnövekedett információigényének kiszolgálását, és a nagyobb sávszélesség biztosítását. Nincs szükség arra, hogy a hálózat vezetékeit optikai kábelekre cserélje, s arra sem, hogy infrastruktúráját váltson. A 3Com menedzselhető és nem menedzselte kapcsolói, hálózati interfészkártyái (NIC-ek) zökkenőmentesen illeszkednek a régi-új hálózatba – valódi "plug-and-play" egyszerűséggel.

Lépjen kapcsolatba a MONTANA Rt-vel még ma, hogy tájékozódhassék a részletekről – és készüljön fel a hálózatának sebességében és hatékonyságában bekövetkező nagy ugrásra.

További információért vagy egy rendszer telepítése érdekében vegye fel a kapcsolatot a MONTANA Rt-vel a (06 1) 327-9800 vagy írjon az info@montana.hu címre

3Com SuperStack 3 Switch 4900